ISBN 978-93-340-9537-1 (Book)
ISSN 2229-547X (online)

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓙𑓙 𑒧 𑒁𑓀𑒏 𑓐𑓑 𑒁𑒑𑒮𑓂𑒞 𑓒𑓐𑓒𑓔 (𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓑𑓗 𑒧𑒰𑒮 𑓒𑓐 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓙𑓙)

[𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) www.videha.co.in]

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢: 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒭𑒲𑒧𑒱𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵 ◌𑒰𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒃-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰

𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏: 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩।

Videha eJournal (link www.videha.co.in) is a multidisciplinary online journal dedicated to the promotion and preservation of the Maithili language, literature and culture. It is a platform for scholars, researchers, writers and poets to publish their works and share their knowledge about Maithili language, literature, and culture. The journal is published online to promote and preserve Maithili language and culture. The journal publishes articles, research papers, book reviews, and poetry in Maithili and English languages. It also features translations of literary works from other languages into Maithili. It is a peer-reviewed journal, which means that articles and papers are reviewed by experts in the field before they are accepted for publication.

Font/ Keyboard Source: https://fonts.google.com/ , https://github.com/virtualvinodh/aksharamukha-fonts , https://keyman.com/

These are print-on-demand books, send your queries to editorial.staff.videha@gmail.com. The eBooks of some of these are available for sale on Google Play [(c) Preeti Thakur, sales.videha@gmail.com], send your queries to sales.videha@gmail.com. The contents and documents e-published by Videha (since 2000) ISSN 2229-547X VIDEHA (since 2004) are periodically being checked for accessibility issues. People with disabilities should not have difficulty accessing these contents/ documents.

Cover designed by AUM GAJENDRA THAKUR
Videha e-Journal: Issue No. 399 at www.videha.co.in

সমানান্তৰ পৰম্পৰাক রিদ্যাপতি- *চিত্র রিদেহ সম্মানসঁ সম্মানিত ্ৰী পনকনান মণ্ডন দ্বাৰা*

মৈথিনী ভাষা জগজ্জননী সীতাযাঃ ভাষা খ্বাসী৲। হন্মমন্তঃ ঙত্তরান- মান্মষীমিহ সংস্কৃতাম্।

খ্বন্মক্রম

ঐ খ্বংকমে খ্বছি:-

২.২.নানদের কামত-মৈথিনী পোথী চর্চা : তেঁ ও রঁজনৈএ/ মৰুর খেতী নাভকাৰী য/ দেশকে ধনিক নোকক শিক্ষা প্রেম জাগন/ একটা খাত্মেকথা

২.৪.সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'রঁগৌহী'- সাস্বৰ মীঠগৰ খাওৰ তীতগৰ

২.৯.প্রণৱ ঝা- কানচক্র [মৈথিনী কথা]

২.৬.সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'রঁগৌহী'- ডাযৰী- 'নর যূ টূ'

২.৭.সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'রঁগৌহী'- নঘুকথা: চশ্মা রানা রাঁ ো

২.৮.পৰমানন্দ নান কর্ণ- খাশ্বিন মাসক একাদশীক মাহাৎ ্য

২.৯.ডা যোগানন্দ ঝা- সনেস: এক টিপ্পণী

২.১০.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- নঘুকথা- সৌঁদর্য প্রেম

২.১১.ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র- সীমাক ওহি পাৰ (ধাৰাৱ হিক উপন্যাস)

পদ্য

৩.১.ডা. জিযর্ডৰ ৰহমান জাফৰী-ড্ৰ পৰ্যাপ্ত নহি ছন/ ৰঁদ্দত প্ৰযাসৰত

৩.২.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-দনিদ্দৰ

৩.৩.সঁতোষ ক্বমাৰ ৰায 'ৰঁগৌহী'- খেতক খ্বাৰি পৰ

১.১.গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয

সূচনা

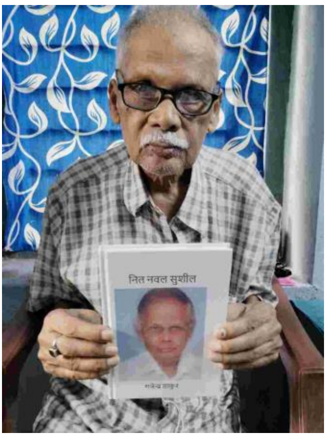
হিতনাথ ঝাক লেখন গ্ৰাম ইতিহাস আ আন ৰচনাক সংগ পাঠক এৰং লেখকক ৰীচ একটা জৰুৰী হস্তক্ষেপ লেল খ্যাত অছি। ৰিদেহক ৪০৭ম অংক- ০১ নৰম্বৰ ২০২৪- হিনকাপৰ একটা সংস্মৰণ-অংক ৰহত, জঁ অহাঁ লগ হিতনাথ জীসঁ সংবঁধিত কোনো ৰচনা ৰাঁ নীক-খৰাপ অনুভৱ হোঅয তঁ সে editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

অপন মংতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

১.২.অংক ৩৯৮ পৰ টিপ্পণী

নিত নৱল সুশীল পৰ

আশীষ অনচিন্হাৰ

সুশীলজীক হাথমে গজেন্দ্র ঠাকুৰ দ্বাৰা লিখল"নিত নৱল সুশীল" ও ওকৰা পঢ়ি ৰহল ছথি। ই নামক পোথী পঢ়ি গেলনি এবং হমৰা সভ লেল খুশীক বাত জে হমৰা লোকনি অপন অগ্রজক মূল্যাংকন কৰবা সভকেঁ জীবিতেমে কএ ৰহল ছিয়নি আ হমৰ দেখিয়ো ৰহল ছথি। অগ্রজ সভ ওকৰা অপন আঁখিএ
নৱোঁ নাৰায়ণ মিশ্র জীকেঁ সুশীল জী পোথী আৰিঁ জেৱাঁক সূচনা দেলখিন।

লীক-ৰেঁজাএ কেৰ কোনো গিনতী নহি অছি হমৰা লগ মুদা মৈথিলী সাহিত্যমে বিদেহ দ্বাৰা একটা যুগাংতকাৰী ঘটনাক নিৰ্বাহ লগাতাৰ দস বৰ্খসঁ ভএ ৰহল অছি জে বিদেহসঁ পহিলে নৈ ভেল ছল।

आ अगिला वर्ख एकटा आर नित नवन पाठकक हाथमे रहतनि ओ हमर विश्वास अछि जे मैथिली ओहि नित नवन द्वारा अपन एकटा वर्णित चर्चित सदा अवडेरन मणि नग पाँचता। सदिखन अपडेट रहवाक नेन ज्वड़न रही विदेहसँ।

लक्ष्मण झा सागर

वँरका वँरका देह बाना सभकें विदेह अपना देखाय देनेक अछि। हार्दिक वँधाग विदेह!!

अविनाश ठाकुर

विदेहक सभ कार्य स्तुत्य अछि!

नवों नारायण मिश्र

हार्दिक वँधाओ

उदय चन्द्र झा विनोद

खुशी भेल। गजेन्द्र जी अवडेरन काज कवैत छथि। अभिनन्दन द्वन्दू गोटेंके।

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

গদ্য

২.১.নির্মনা কর্ণ-অগ্নিশিখা খেপ ৪২ (অঁতিম ভাগ)

২.২.আচার্য ৰামানঁদ মঁডন-মিথিনোৰাদ!

২.৩.নানদের কামত-মৈথিনী পোথী চর্চা : তেঁ ও রঁজনৈএ/ মরুর খেতী নাভকাৰী য/ দেশকে ধনিক নোকক শিক্ষা প্রেম জাগন/ একটা আত্মকথা

২.৪.সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'রঁগৌহী'- সাসুৰ মীঠগৰ আওৰ তীতগৰ

২.৫.প্রণর ঝা- কানচক্র [মৈথিনী কথা]

২.৬.সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'রঁগৌহী'- ডাযৰী- 'নর যূ টূ'

২.৭.সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'রঁগৌহী'- নঘুকথা: চশ্মা রানা রাঁ ◌া

২.৮.পৰমানন্দ নান কর্ণ- আশ্বিন মাসক একাদশীক ◌াহাত্ম্য

২.৯.ডা যোগানন্দ ঝা- সনেস: এক টিপ্পণী

২.১০.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- নঘুকথা- সৌঁদর্য প্রেম

২.১১.ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র- সীমাক ওহি পাৰ (ধ ৰারাহিক উপন্যাস)

২.১.নির্মলা কর্ণ-অগ্নিশিখা খেপ ৪৩ (অংতিম ভাগ)

নির্মলা কর্ণ (১৯৬০-), শিক্ষা - এম. এ., নৈহৰ- খৰাজপুৰ, দৰভঙ্গা, সাসুৰ- গোঢ়িয়াৰী (বঁনহা), বর্ত্তমান নিবাস- ৰাঁচী, ঝাৰখণ্ড। ঝাৰখংড সৰকাৰ মহিলা এবং বাঁল বিকাস সামাজিক সুৰক্ষা বিভাগমে বাঁল বিকাস পৰিযোজনা পদাধিকাৰী পদসঁ সেবানিবৃত্তি উপৰান্ত স্বতংত্র লেখন।

(অগ্নি শিখা মূল হিন্দী- স্বগীয় জিতেন্দ্র কুমাৰ কর্ণ, মৈথিলী অনুবাদ- নির্মলা কর্ণ)

অগ্নিশিখা- খেপ ৪২ (অংতিম ভাগ)

৪১

পূর্ব কথা

পুৰুৰবা অপন তন-মন কে সুধি বিঁসাৰি ধ্যানমগ্ন ভয গংধর্বৰাজ বিশ্ববসু কে তপস্যা মেং নিমগ্ন ভয জাযত ছথি।

আবঁ আগূ

এক বেঁৰ পুৰুৰবা সিংহাসন মেং জে বৈঁসলথি, ও বৈঁস হি ৰহি গেলাহ। একৰ বাঁদ তঽ দিন- ৰাতি, মাস আ বঁৰস বীতঽ লা লা। এহি তৰহে কতেকো বর্ষ বীতি গেল। ও তপস্যালীন ৰহথি, ওহি কাল মেং চিত্রসেনা অহর্নিশ হুনকৰ সেবা কৰৈত ৰহলীহ। চিত্রসেনাক পৰম লক্ষ্য ছলথি পুৰুৰবা ! ও অপন জীৱনক অন্তিম লক্ষ্য পুৰুৰবাক সেবা বঁনা লেলথি। অনেকোং বর্ষ ক্রম চলৈত ৰহল। জেনা পুৰুৰবা অপন তন-মন কে সুধি বিঁসাৰি তপস্য মেং লীন ৰহলথি তহিনা চিত্রসেনা অপন তন-মন কে সুধি বঁ সাৰি পুৰুৰবাক সেবা মেং লীন ৰহথি। কতেকো বর্ষক উপৰান্ত কালক্রম মেং চিত্রসেনা প্রকৃতি কে ক্রূৰ আঘাত সঽ আক্র ংত ক্ষত-বিক্ষত ভয মৃত্যুদেবী কে প্রাপ্ত ভেলীহ।মৃত্যুদেবী ক আলিংগন মেং বঁন্হা কঽ হুনক উপালংভ, প্রবংচনা, যাতনা,বিৰহ-বেদনা সবঁ কিছ বিলীন ভঽ গেললি । সত্য অছি মৃত্যু সঁঽ পৈঘ সুখক কোনো তৎ নহি

অছি! মৃত্যু সবঁ দুখক অংত হোগত ঠৈক !
এহি সবঁ ঘটনা সঁ অনভিজ্ঞ পুৰূৰবাক তপস্যা নিৰাঁধ চনৈত ৰহলনি । কতেকো বৰ্ষ ব্যতীত ভেনোক উপৰাঁত গংধৰ্ৱ ৰাজ ৱিশ্বৱসু ন্হ ক সমক্ষ প্ৰগট ভেনখিন । জখন গংধৰ্ৱ ৰাজ ৱিশ্বৱসু অপন কোমন হাথ সs পুৰূৰবাক সংপূৰ্ণ শৰীৰ কে স্পৰ্শ কেনথি,তখন ও পূৰ্ণতঃ স্বস্থ ভs গেনাথি। ন্হনকৰ শৰীৰ পহিনে সন স্বস্থ সুদৰ্শন ভs গেন ছননি, কাৰণ! গংধৰ্ৱৰাজ কে হস্তকমন সs ন্হনকৰ সংপূৰ্ণ শৰীৰ পৰ অমৃতৱৰ্ষা ভs ৰহনে ছন! গংধৰ্ৱৰাজ প্ৰসন্ন ভs কs বঁজনাহ - "ৱৰদান মাঁগূ ৱত্সে! হম অহাঁ সঁ অত্যংত প্ৰসন্ন ছী!"
"হমৰা উৰ্ৱশী চাহী গংধৰ্ৱৰাজ। হমৰা হমৰ উৰ্ৱশী আপস দs দিঅ, অহাঁ সঁs হমৰ একমাত্ৰ আগ্ৰহ যৈহ অছি" - পুৰূৰৱা ংধৰ্ৱৰাজ সঁ অনুৰোধ কেনথি।
'ৰাজন্ , অহাঁ অসংভৱ ৱৰদান মাঁগি নেনন্হ! ভনে অহাঁ কে দৃষ ষ্টি মেং ক্ষীণ মাঁগ অছি ও,জে আহাঁ মঁগনন্হ, মুদা হম া বাস্তে ও দান অসংভৱ অছি। ও দান দেনাও হমৰ সামৰ্থ্য সঁs বাঁহৰ অছি। উৰ্ৱশী কে ৱিষয মেং কোনো নিৰ্ণয কেনাও হমৰ অধিকাৰ ক্ষেত্ৰক সীমা সঁs বাঁহৰ অছি। হঁ ! একৰ স্থান পৰ হম অহাঁ কেঁ ও অগ্নি-স্থনী দs ৰহনে ছী। এহি মেং প্ৰজ্বনিত অগ্নি কে অহৰ্নিশ প্ৰজ্বনিত ৰাখৱঁ। উৰ্ৱশী কে নামক জাপ কৰৈত দিন-ৰাতি এহি মেং আন্হতি দৈত ৰহৱঁ! জা ধৰি এহি অগ্নিকুণ্ড কে জ্বানা প্ৰজ্বনিত ৰ ত, আ জা ধৰি অহাঁ জীৱিত ৰহৱঁ তা ধৰি আন্হতি দৈত ৰহয পড়ত। অপন মৃত্যু উপৰান্ত অহাঁ সবঁ কিছু ৱিঁসৰি জাএবঁ । অহা কেঁ কনেকো স্মৰণ নহি ৰহত জে অহাঁ কে থিকন্হ অথৱা অহাঁ কহিযো উৰ্ৱশী সঁs প্ৰেম কএনে ৰহী। অপন মৃত্যু উপৰান্ত অহাঁ গংধৰ্ৱ নোক ে সুশোভিত কৰৱঁ।"

গন্ধৰ্ৱৰাজ পুৰূৰৱা কেঁ আশীৰ্ৱাদ দৈত এক গোষ্ট অগ্নি-স্থলী দেলথিন।

পুৰূৰৱা গন্ধৰ্ৱৰাজক হাথ সঁs অগ্নি-স্থলী লই লেলথি , মুদা এতেক কঠিন দীৰ্ঘ তপস্যাক ফলস্বৰূপ ৱৰদানক ৰূপ মেঁ হুনক জখন উৰ্ৱশী কেঁ নহি দেল গেললি তখন ও অত্যঁত ক্ৰোধিত ভs গেলাথি। অগ্নি-স্থলী মেঁ প্ৰজ্বলিত অগ্নিকুণ্ড কে অগ্নি হুনক হৃদয মেঁ জা কs প্ৰচণ্ড ক্ৰোধক জ্বালা ৰূপ মেঁ প্ৰজ্বলিত ভs গেললি। আ ওহি ক্ৰোধ কে প্ৰভাৱ মেঁ উচিত-অনুচিতক ৱিঁনা কোনো ৱিচাৰ কেনে ও গঁধৰ্ৱ ৰাজ কে কহয লগলাহ -

"হম এহি অগ্নি স্থলী কে লs কs কী কৰৱ গঁধৰ্ৱৰাজ ? ই হমৰ কোন প্ৰযোজন সিদ্ধ কৰত? হম এহি অগ্নিকুণ্ড কে অগ্ন কিএক প্ৰজ্বলিত ৰাখৱ ? কিএক হম অগ্নিকুণ্ড কে অহৰ্নিশ প্ৰ ্ৱলিত ৰখৱা হেতু নিৰঁতৰ আহুতি দৈত ৰহৱ ? উৰ্ৱশীক ৱিযোগ মেঁ স্বযঁ হমৰ জীৱন অহৰ্নিশ প্ৰজ্বলিত অগ্নিকুণ্ড ৱঁনল অ ি! জাহি মেঁ সভ দিন ৱিধি কে লেখ সs হমৰ ৱিদগ্ধ প্ৰাণক আহুতি হৱিষ্য ্ন ৱঁনি অৰ্পণ হোগত অছি। হমৰ হৃদয অগ্নিশিখা সম প্ৰজ্বলিত ভয উৰ্ৱশীক আগমন কে মাৰ্গ প্ৰকাশিত কএলে অছি। জাহি সs উৰ্ৱশী কে আগমন ভেলা পৰ নিৰ্ৱিঘ্ন ও স্বযঁ হমৰ নেত্ৰপথ মে দৃশ্য ভs জাগথ। তেঁ হমৰা কনিকো আৱশ্যকতা নহি অছি এহি অগ্নিস্থলী কে।" - ই কহি ও ওহি অগ্নিস্থলী কেঁ ভূমি পৰ ফেকি দেলথি । অগ্নিস্থলী ভূমি পৰ খসি খণ্ড-খণ্ড ভয ছি তৰা গেল ছল ! আ ওহি সঁগ খণ্ড-খণ্ড ভয গেল ছল পুৰূৰৱাক উৰ্ৱশী সs মিলন কে আস!

সঁভৱত: জীৱন পৰ্যন্ত অগ্নিকুণ্ড মেঁ আহুতি যদি ও দৈত ৰহিতথি তখন মৃত্যু উপৰাঁত গঁধৰ্ৱ ৱঁনি উৰ্ৱশী সs হুনক িলন ভs জা

সকৈত ছল, মুদা আৰ্ব তS পুৰূৰৱাক সংপূৰ্ণ আস ছিন্ন-ভিন্ন ভS গেলনি ।অগ্নিস্বনী ফেঁকি পুৰূৰৱা উন্মত্ত-প্ মত্ত সন দিশাহীন এক অপৰিচিত মাৰ্গ পৰ প্ৰস্থান কS গেলথি।

গংধৰ্বৰাজ অগ্নি-স্বনী দS অংতৰ্ধ্যান ভয গেল ছলাহ । পুৰূৰৱাক নৈৰাশ্য জনিত ক্ৰোধ দেখবা হেতু হুনকা ক্ষণ ভৰি ৰুকবা কে পলখতি কহাঁ ছল! আ নে হুইনে অগ্নিস্বনী কে খণ্ড ছুনবা কে হুনকা আৰশ্যকতা ছলনি।

হুনক রীৰতা আ অদ্ভুত শাসন-সংচালনক যশ কীৰ্তি গংগা রিশ্বক্ষ নিৰ্মল জল সন তীনূ লোক মেং প্ৰৱাহিত ভS ৰহল ছল। ্হুনকৰ অদ্ভুত শাসন, পৰাক্ৰম আ রীৰতাক কথা এতিহাস আ পুৰাণ মেং প্ৰমুখতা সS অপন স্থান ৰ্বনৌনে অছি । জা ধৰি সূৰ্য চন্দ্ৰমা ৰহত, এ ধৰতী ৰহত, এ রিস্তৃত ৱ্যোম ৰ্বনল ৰহত হুনক যশকীৰ্তি অক্ষুণ্ণ ৰহত। যুগ-যুগ তক হুনক পৰাক্ৰম কে সম্মান সং ে হুনকৰ ৰ্বহাদুৰী কে ৰ্বখান লোক-ৱৃংদ কৰৈত ৰহত। পুৰূৰৱা উৰ্বশী কে প্ৰেম কথা কে গাযল মাত্ৰ প্ৰেমীজন নহি,সামান্য জনতা আ আম সমাজ কে মানৱ সেহো প্ৰেম কে প্ৰতিষ্ঠা ৰ্বতৰ্বয আ ওকৰ মহত্ব প্ৰতিপাদিত কৰবা হেতু কৰত। পুৰূৰৱা উৰ্বশী কে প্ৰেম কথা অমৰ ভয গেল।

মুদা প্ৰেমসঁ ৱ্যথিত হুনক জীৱনক অংতিম অৱস্থা মেং হুনক স্থিতি কী ভেল ছলৈক, এ প্ৰশ্ন সদিখন হুনক অংধকাৰ ময জীৱন সন কতহু নে কতহু অতীতক গহন অংধকাৰ মেং স্থিৰ নুকাযল ৰহল। ও সদিখন অংধকাৰ কে কজ্জল কালিমা যুক্ত যৱনিকা সS ঝাঁপল ৰহল এল-মেল হুনক অন্তাৰ জীৱন সন । কিযো নহি দেখি কল, কেও নহি ৰ্বুঝি সকল।এতে ধৰি জে হুনক সমকালীন ৰাজা হুনক অপন ৰংশজ সেহো প্ৰেমক প্ৰতি হুনক অনুৰাগক ৰৰ্ণন নহি

केनथि।

इतिहास हुनक अंतिम तमसाछिन्न जीवन कें कालिमा युक्त ई
दय अपना में समाहित करबाक साहस नहि जुटा सकल। एहि सँ
जनमानस के अंतस में दृढ़ता सँs बैसल हुनकर सक्षम प्रशासक
आ बहादुर योद्धा केर छवि पूर्णतः कलंकित भs जाइत। संभवतः
एहि भय केर कारण इतिहास सेहो हुनक जीवन केर ओहि अमा
पक्ष के वर्णन नहि कय मौन रहल। मात्र पुरूरवाक ीवन केर
धवल पक्ष के वर्णन कएल जाइत रहल जाहि सौं हुनकर उज्वल
यश कीर्ति पर कालिमाक कनियों धब्बा नहि बुझना में अबैत ।
पुरूरवाक जीवन सदिखन अग्निशिखा सम रहल। एकटा अग्निश खा
जे संसार कें प्रकाशित करैत रहल - कुशल प्रशासक ◌ रूप
में! एकटा वीर योद्धाक रूप में! देवता लोकनि के सहायक
बनि मानव जाति केर सम्मान बढ़ेलक! पृथ्वीलोकक सम्मान कें
सम्पूर्ण त्रिलोक में प्रसारित केलक! मुदा एहि अग्निशिखा र जखन
स्वर्ग के स्वार्थ लिप्सा रूपी कालिमा व्याप्त ह मय लागल, तखन ओ
अग्नि शिखा स्वयं पुरूरवाक जीवन के भस्मीभूत कय देलक!

इति

(समाप्त)

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

২.২.আচাৰ্য ৰামানংদ মংডন-মিথিনাৱাদ!

আচাৰ্য ৰামানংদ মংডন

মিথিনাৱাদ!

(প্ৰৱীণ নাৰাযণ চৌধৰী আ আচাৰ্য ৰামানংদ মংডন কে ৱাদ-ৱিৱাদ।গজোত ৱাহ্ংস গ্ৰুপ পৰ চৈটিংগ।)

প্ৰৱীণ নাৰাযণ চৌধৰী-

কনিক জৱাৱঁ তাকূ তঃ

১. অপন মিথিনা সমাজ মে ৰাজনীতি কে অৰ্থ কি ৰহি গেন অছি?

२. नेता आ जनप्रतिनिधि केना चुना रहल अछि?

३. समाज आ सार्वजनिक सरोकार पर केकर निगरानी देखि रहल छी?

४. एहि अकलवेंरा (अराजक राजनीतिक गलडमगोल व्यवस्था) मे 'मैथिली-मिथिला' अर्थात 'मिथिलावाद' सँ कतेक लो तान्नुक रखैत अछि?

५. समाज आ परिवार मे विखन्डन सँ केहेन दूरगामी असर पड़ैत अनुमान लगबैत छी? किंवा केहेन उपद्रव आ हिन् ा के विद्यमान दुरावस्था स्पष्ट देखाय लागल अछि?

जिवन्त समाज मे मूँह वाँविकय ठाढ़ किछु महत्वपूर्ण प्रश्न र पर सक्षम आ सामर्थ्यवान विद्वत समाज केँ चिन्तन करबहे टा पड़त। देखल होयत - वोट के संख्या अपन पक्ष मे पाड़बाक लेल १-२% (अल्पसंख्यक) अगड़ा जाति (एलिट्स, प्रबुद्धजन, आदि) केँ अपन मूल गाम-ठाम सँ उपटिकय प्रवास स्थल पर जाय कोन्ना रोजी-रोटी कमेबाक आ परिवार केँ बचेबाक बाध्यकारी परिस्थिति तथाकथित 'समाजवादी आ सामाजिक न्याय वला राजनीति' करनिहार 'भूरावाँल साफ करो' कहिकय कय दे क। एकर दुष्परिणाम येह भेल छैक जे आब समाज मे कोनो बात लेल किनो केकरो रोकटोक आ डंट-दबाव न आब अनुशासन आ सभ्यता लेल शिक्षक अथवा पैघ अभिभावक लोकनि धियोपुता केँ डंटय-दबावय नहि छैक। कारण ओ 'साम जिक न्याय' तेना अपन रंग देखा देलकैक समाज केँ जे नीति-न तिकता गेल भाँड़ मे, सबँ अपनहि स्वछन्दता मे आकन्ठ मस्त अछि। तथापि, चिन्तन चलैत रहबाक चाही। तेँ ई सवाल राखल अछि। कान्हि एकटा मंच पर खुलेआम चुनौती दैत कहलियै जे एखन

ত হিন্‌সক ৰগড় মাত্র ট্রেনৰ দেখি ৰহন ছী, কিছু রর্ষ (মাত্র ৯ সঁ ১০ রর্ষ) মে অহাঁ 'ৰক্তৰংজনা' দেখরঁ। ৰক্তক ধাৰ রঁহযর া জনসংঘর্ষ কেনা প্যাসন দৃষ্টিঁ সঁ হমৰ মিথিনা সমাজ কেঁ ্ৰাস রঁনরঁয নেন তাকি ৰহন অছি মে ও দূৰ... কিছু দূৰ পৰ ঠাঢ় ও কান হমৰা ওহিনা নজৰি পড়ি ৰহন অছি। আগামী পীঢ়ী নে ঠিন্তা রঁঢ়ি ৰহন অছি। পনাযন সঁ পহিনে সঁ টুটৈন, কিছু সময রাঁদ জনসংঘর্ষ মে সমাজ কেঁ ফঁসৈত এখনহি দেখি ৰহন ছী। ঠিন্তন তেঁ রঁঢ়ি ৰহন অছি।

মিথিনারাদ জিন্দারাঁদ!!

অপন মৌনিক সংস্কাৰ কেঁ শীঘ্রাতিশীঘ্র রঁঠরঁয জাউ।

হৰিঃ হৰঃ!!

আচার্য ৰামানংদ মংডন -

সমাজরাদ আ সামাজিক ন্যায কে রিৰোধ গহে হয মিথিনারাদ। তরঁ ত সমাজরাদী আ সামাজিক ন্যায কে নেন মিথিনারাদ পৰ রিচাৰ কৰনাগ আরশ্যক হো জাগ হয। সধন্যরাদ।

আচার্য ৰামানংদ মংডন -

মিথিনারাদ কে সিদ্ধাংত কে রাঁৰে মে রঁতাউ। মিথিন রাদ কে জনক কোন হতন।

প্ররীণ নাৰাযণ চৌধৰী -

মিথিনারাদ কে সিদ্ধান্ত রঁ৭ত সহজ অছি। জনক সমাজরাদ একৰ মূন আধাৰ ছী। সমাজ মে কিযো কেকৰো রাঁৰি নহি সকৈত অছি। সভক শ্রমদান কেঁ পৰস্পৰ উপযোগ মে আনি সৌহার্দ্রতাক রঁন্ধন মে কসিকয রঁন্হাযন সমাজ, জে মিথিনাক সামান্য সংস্কা আ জীরন পদ্ধতি মে সমাহিত অছি। ডোমক ঠংগেৰা-কোনি াঁ, কুম্হাৰক অহিরাঁত-প্ৰৰহৰ, মানীক মৌৰ, সোনাৰক সোন,

কমাৰক ৰেদী, ঠমাৰক ৰসনচৌকী, নৌখাক হোম-সামগ্ৰী, ৰাঁভনক মংত্ৰপাঠ, ধোৰিঁনক সোহাগ, খাদিক জৰূৰত একটা ৱিৱাহ সংস্কাৰ নেন খাৰম্ভক ৰঁনাযন গেন খছি, ঠীক তহিনা মিথিনাক সমস্ত কৰ্ম-সিদ্ধান্ত মে এক-দোসৰক ৰক্ষা প্ৰতি ৱচনৰঁদ্ধতাক নীতি ৰহন খছি। খাজুক খৰ্থপ্ৰধান যুগ মে জাতীয কৰ্ম খা জাতি-পাঁতিক কোনো মৰ্যাদা-সীমা নহি ৰঁচি জেৰাঁক কাৰণ খাধুনিক ব্যৱহাৰ খনুসাৰ সমাজক ৱগীকৰণ কৰৈত ঠাৰি মূন ৰ্ণক খাধাৰ পৰ ব্যৱস্থাপন কৰৰ জৰূৰী খছি।

মন্থন এহি সৰঁ ৱিন্দু পৰ কৰিযৌক

নোকতংত্ৰ মে নোক দ্বাৰা ঠুনন গেন সৰকাৰ নোকহিত মে ৰঁনাযন গেন সংৱিধান মুতাৰিঁক ঠনাযন জাগত ঠৈক। এতয দৃগ গো ৰাঁত পৰ গৌৰ কৰু - নোকহিত মে ৰঁনাযন গেন সংৱিধান খা নোক দ্বাৰা ঠুনন গেন সৰকাৰ, সংৱিধান মে সময-সময পৰ ংশোধন কৰৈত নোকহিত কে সহী মূন্যাংকন জৰূৰী ঠৈক, জঁ সে নহি ভেন ত দুৰ্ঘটনা তয খছি।

খাগ হানত এহেন খছি জে নোকহিত কম জাতিহিত-ধৰ্মহিত খাদিক ঠঠাক খাধাৰ পৰ নোকমত (খভিমত) প্ৰাপ্ত কয জনপ্ৰতিনিধি ঠুনন জাগচ্চ। নোকহিত কে সৰ্ৱোপৰি সিদ্ধান্ত নে নড়নিহাৰ কোনো উম্মীদৱাৰ কেঁ পাৰ্টী টিকট নহি দযকয কৰোড়োং ৰূপযা খৰ্ঠ কৰৰাঁক ক্ষৰ্ৰঁত ৰখনিহাৰ খধিকাংশ ধনক্ষৰেঁৰ কে ঠুনাৱ নড়ৰৈত ঠৈক। ওহি জনপ্ৰতিনিধিক কোনো মাগন-মোজৰ সদন মে নহি ৰহি পাৰ্টী নাগন পৰ ঠনৰ ওকৰ নীযতি ৰঁনি জাগত ঠৈক। সংৱিধান প্ৰদত্ত পাৰ্টী ৱিশেষাধিকাৰ 'ৱ্হিপ' মানূ ৱিশেষ ৱিষয নেন মাত্ৰ নহি, সৰঁ ৱিষয পৰ নাগূ ৰহন কৰৈত ঠৈক। কোনো জনপ্ৰতিনিধি খপন ক্ষেত্ৰ খা নোকক প্ৰতিনিধিত্ব ক েক কয

পৰৈত অছি যে দেখিতে ছী। এহেন স্থিতি মে ৱাস্তৱিক লোকতংত্ৰ চলল যা কোনো প্ৰাগৱেট লিমিটেড কম্পনীক সৰকাৰ চলল? কি এ ব্ৰিটিশ সম্ৰাজ্যক ইস্ট ইংডিয়া কম্পনী জেকাঁ ৱৰ্তমান লোকতাংত্ৰিক সৰকাৰ চলৱ নহি ভেলৈক? মন্থন এহি ৱিন্দু সৱ পৰ কৰিয়ৌ।

লোকহিত কে সিদ্ধান্ত সুপৰিভাষিত ছৈক, স্বয়ং প্ৰকৃতি দ্বাৰা এ পৰিকল্পনা পৰ সংসাৰ টিকল অছি জে পৈঘ-ছোট সৱ মিল জুলি ৰহু। জীৱ কে আহাৰ জীৱ হেতয, লেকিন আহাৰ যোগ্য সজাতীয জীৱ কিন্নহুঁ নহি হেতৈক। মানৱ কদাপি মানৱ কেঁ নহি খা । লেকিন ৱৰ্তমান 'সামাজিক ন্যায' মে 'ভুৰাৰাঁল সাফ কৰো' ৱলা লোক আওত আ 'মসীহা' কহাওত, ওকৰা 'সমাজৱাদী ধাৰাক ৰাজনেতা' মানল জাযত। আৱ ৱঁতাৱ! এহেন স্থিতি মে কেহেন সমাজক নিৰ্মাণ হোযত আ ওহি ঠামক প্ৰজাক হিত কেনা হোযত? মন্থন এহি সৱ ৱিন্দু পৰ কৰিয়ৌক।

হৰিঃ হৰঃ!!

আচাৰ্য ৰামানংদ মংডল -

হম ত সোচৈত ৰহলী হয কি কোনো আধুনিক সামাজিক চিংতক কে ৱিচাৰ হয মিথিলাৱাদ। পৰংতু এ ত মনুস্মৃতি ৱা মনু সংৱিধান পৰ আধাৰিত ৱৰ্ণ-ব্যৱস্থা ৱা ৱৰ্ণাশ্ৰম আধাৰিত মিথ লাৱাদ হয।ৱা মিথিলাৱাদ কে খোল মে ব্ৰাহ্মণৱাদ হয। ব্ৰাহ্মণৱাদ সমাজৱা আ সামাজিক ন্যায ৱিৰোধী সিদ্ধাংত হয। কৃষক জনক আ ধৰ ী পুত্ৰী সীতা কে মিথিলাৱাদ সে দূৰে ৰখুঁ।অএলা কি এস দূনু সৰ্বমান্ হতল। সধন্যৱাদ।

প্ৰৱীণ নাৰাযণ চৌধৰী -

ব্ৰাহ্মণৱাদ, মনুৱাদ, মনু সংৱিধান, ৱৰ্ণব্যৱস্থা, ৱৰ্ণাশ্ৰম ধৰ্ম কে

পৰিভাষা অপনেক দৃষ্টি মে কি অছি তাহি পৰ হম কোনো ৱিচাৰ নহি থোপৰ্ আদৰণীয মহানুভাৱ।

পৰঞ্চ এ তথাকথিত সমাজৱাদ আ সামাজিক ন্যায কে ৰ্ ত কহল ত ৰ্তাৰ্ড ৭৯ বৰ্ষ কে স্বতংত্ৰ ভাৰত মে অপনে গৈৰ-ব্ৰাহ্মণ মে শিক্ষা আ ৰোজী-ৰোজগাৰ সঁ নৈত ৱগীয অন্তৰ কেঁ কেনা সম্বোধন হোএত দেখলহুঁ?

আৰ, এহি ৭৯ বৰ্ষ মে ৰক্তৰংজনা (জাতি-ধৰ্ম মে ৱিখন্ডিত সমাজ মে জনসংঘৰ্ষ) কে প্ৰত্যক্ষ তস্বীৰ কি ৱুঝবৈত অছি অহাঁ কেঁ? সুৰাৰ্ৱান ত সাফ ভ' গেল। আগ সমাজ কেঁ দিশানিৰ্দেশ কৰযবলা আধাৰ নৱ সংৱিধান সঁ সমস্যাক কতেক নিদান ভ' সকল অছি?

আচাৰ্য ৰামানংদ মংডল-

হমৰ অংহা কে ৱিচাৰ সমানান্তৰ ধাৰা কে ৱিচাৰ হয। সম নান্তৰ ৰেখা আপস মে ন মিলয হয। পৰংত্ত গণিতজ্ঞ কে মানৱ হয কি সমানান্তৰ ৰেখা অনংত ৱিংদু পৰ মিলয হয। সধন্যৱাদ।

প্ৰৱীণ নাৰাযণ চৌধৰী -

আৰ, এ লীক সঁ যাদ ৰাখূ - লোকতংত্ৰ মে লোক কে সংখ্যা গ ্য হোএত ছৈক। ব্ৰাহ্মণক সংখ্যা মুঠী ভৰি ছৈক, সেহো পলাযন উপৰান্ত গাম-কে-গাম খালী কয দেলক। কাল্হি মিথিলাৱাদ কেঁ চলৱঁয লেল ও ব্ৰাহ্মণ কেঁ ব্ৰহ্মাজী কে পাৱৰ ভেটি জেতৈ সে সমস্ত জঁ মন মে অছি ত অপন শিক্ষা-দীক্ষা আ বৌদ্ধিক ক্ষমতা পৰ পুনৰ্ৱিচাৰ কৰৱৰ্। চলৱাক ত অছি ভাৰতীয সংৱিধানহি অনুসাৰ, ৱৈহ ব্যৱস্থা, ৱৈহ ৱিচাৰ আ ৱৈহ তথাকথিত সমাজৱাদ আ সামাজিক ন্যায, আৰক্ষণক ৰাজনীতি, ধাৰ্মিক উন্ াদ, আদি।

প্ৰৱীণ নাৰাযণ চৌধৰী-

কোন ৱৈজ্ঞানিক সমানান্তৰ ৰেখা কে অনন্ত ৱিন্দু পৰ মিলয হয কহলকয? কোন ঠাম পঢ়লিয়ৈক ৱা গণিত সৱ?

ৱিচাৰ কে মিলল ৱিন্দু ৱ্যক্তি অনুসাৰ নহি হোএত   ৈক। দর্শন কহৈত ছৈক জে ৱিচাৰ মে সমানতা আ ভিন্নতা দেশ, কাল ৱ পৰিস্থিতি অনুসাৰ হোএত ছৈক। অহাঁ জে কিতাৱ পঢ়লহুঁ, জাহি সামাজিক পৰিকল্পনা মে লাগল ছী, তাহি মে ৱৈচাৰিক ভিন্নতা ৰহিতো লোকমিলল তয ৱিষয ছৈক। সমাজ সঁ ৱাঁহৰ ন অহাঁ আ ন হম। অসগৰে লোক ফেফিয়াকয মৰি জাযত।

আচার্য ৰামানংদ মংডল -

জী। মহাৱিদ্যালয মে প্রোফেসৰ সাহৱঁ কে কহৱঁ। ৱোহো ৱীএসসী মে। ৱোলা অংহা কোন ৱিষয সে পঢলে ছী। আ অপনে কংহা কে ৱাঁসী ছী জানকাৰী দেৱঁ।

আচার্য ৰামানংদ মংডল -

সমানান্তৰ ৰেখা অনংত ৱিংদূ পৰ মিলৈয ছৈয। এগো পৰিকল্পনা হয। পঠৈলে হতল। স্ব ভৈৰৱ ঝা,স্ব অভিমন্যু ঝা । গোযনকা কালেজ, সীতামঢ়ী।

প্রৱীণ নাৰাযণ চৌধৰী -

হম গণিত ৱিষয কে শিক্ষক ৰহল ছী। ৱিৰাটনগৰ মে অংগ্রেজী আৱাসীয ৱিদ্যালযক পূৰ্ৱ শিক্ষক আ ৱৰ্তমান মে নির্যাত প্রৱঁন্ধক (নিজী সংস্থান) মে কার্যৰত ছী। জনক-জানকীক সন্ত ি 'মৈথিল' ছী। আত্মৈৱিদ্যাক আশ্রযদাতা ভূপাল জনক মৈথিলক প্রজা তেঁ মৈথিল ছী। ওনা ভূৰাৱাঁল কে 'ৱাঁ' ছী।

আচার্য ৰামানংদ মংডল -

জী। মনুষ্য একটা সামাজিক প্রাণী হয। অগ মে কোনো সংদ হ ন হয। পৰংতু সমাজ পৰ কোনো ৱ্যক্তি আ সমূহে শাসন কৰয হয। তৈ

কোনো বাদ কে জন্ম হোয হয। ৰাজতংত্র বা প্রজাতংত্র।

প্রবীণ নাৰাযণ চৌধৰী -

প্রজাতংত্র কে পৰিভাষা ত স্পষ্টে অছি। ভোৰে লিখনে ছী। প্রজাক মত সঁ জনপ্রতিনিধি কেনা চুনাগত অছি আ প্রজাহিতক বাঁত কৰৈত কোনা সংবিধান তৈযাৰ কৰৈত অছি, আ পার্টী সঁ িকষ্ট ৰ লোক সঁ মত প্রাপ্ত কৰবাঁক মূলাধাৰ আগ কৰোড়ক-কৰোড় টকা ৰ বাঁন্হবাঁন কোনা ছৈক, জিতলাক বাঁদো ওকৰ বাঁত সদন মে কতেক চলৈত ছৈক আ কেনা প্রাগরেষ্ট লিমিটেড কম্পনী জেকাঁ গবর্নেন্স চলৈত অছি, সবঁ বাঁত পৰ লিখনে ছী। প্রজাহিত লেল পৰিকল্পিত সংবিধানক দাযৰা সঁ প্রজাক কতেক হিত ভ' ৰহল ছৈক, কতেক বিকাস দেখি ৰহল ছী, সাৰা বিন্দু পৰ প্রক শ দেল অছি।

আচার্য ৰামানংদ মংডল -

সুৰাৰাঁন ত বিঁহাৰ হোগত নেপাল চল গেল হয।বোনা সুৰাৰাঁন চাৰ গো জাতি কে সংক্ষিপ্তাক্ষৰ হয।হাঁ বূঁৰা লগয ছৈয জ না অন্য জাতি সমূহ কে সোন্হকন বা ৰাৰ। সধন্যবাদ।

প্রবীণ নাৰাযণ চৌধৰী-

সোন্হকন যা ৰাৰ সামন্তী যুগ কে দেন থিক সব। অপনেক ভাৰতবর্ষ মে বূঁঝকান আ পছাতি কাল মে যৈহ সামন্তী ব্যবস্থাক আধাৰ ৰহল অছি। মুগলকাল ৱ ব্রিটিশকাল সেহো ওহি সামন্তী (বাঁৰিযা) কে মাধ্যম সঁ অপন ৰাজ চলেলক। সামন্তবাদক শব্ লোকতংত্র মে অবৈধ ঘোষিত অছি। বর্তমান সংবিধান মে জাতিসূচক সামন্তক প্রযোগ কযল শক্ক দণ্ডনীয অপৰাধ থিকৈক। কথী লেল ঘিসল-পিটল বিন্দু পৰ আগযো জিবিঁ ৰহল ছী অপনে সমান বূঁদ্ধিজীবী?

আচার্য ৰামানংদ মংডল -

জী ত ৰাজেতংত্ৰ।এ ব্ৰাহ্মণৱাদ কে অনুকূল হয।ৰাজা ৱিষ্ণু ক অৱতাৰ হোএ হয। জেকৰা প্ৰজাতংত্ৰ ৱিখংডিত কৰয হয।আৱিঁ ৰাজতংত্ৰ অসংভৱ হয।

আচার্য ৰামানংদ মংডল -

ৱাঁত ত সহী কহয ছী। পৰংতু সামংতী কো। ৱোহী সামংতী কে লেল ন সমাজৱাদ আ সামাজিক ন্যায এলোজ হয।

প্ৰৱীণ নাৰাযণ চৌধৰী -

এলোজ খালী শব্দ মে? আ কি ব্যৱহাৰো মে? সমাজৱাদ দেখৱেঁ কযল জে কেনা অপন আ অপন সন্তান ৱ পৰিজনক হিত মাত্ৰ কযলক। জমীন পৰ ৭৬ ৱৰ্ষ কে পৰিণাম নহি দেখি ৰহল ছী কী? আ কি ৱঁস অন্ঠা ৰহল ছী?

প্ৰৱীণ নাৰাযণ চৌধৰী -

সমাজ মে ৰহযৱলা ব্ৰাহ্মণৱাদ কে পীড়া কেনা ভ এলেক? কিছু প্ৰকাশ দী, হমৰ অধ্যযন লেল। কাৰণ সমাজ মে ব্ৰাহ্মণক ৱঠম্বক কোনো প্ৰভাৱ হমৰা জীৱনকাল (৬১ ৱৰ্ষ) মে হম নহি দেখি পেলহুঁ, যা ফেৰ স্বযং ব্ৰাহ্মণ হোযৱাঁক কাৰণ মৰ নজৰি এহি দিশ নহি গেল হোযত। কৃপযা সমস্মাৰী হমৰা।

আচার্য ৰামানংদ মংডল -

পৰিৱাৰৱাদ।কি ৰাজতংত্ৰীয ব্যৱস্থা পৰিৱাৰৱাদ ন হয।

ৱৰ্ণৱাদ কি পৰিৱাৰৱাদ ন হয।

প্ৰৱীণ নাৰাযণ চৌধৰী -

উত্তৰ গোলমটোল দেলা সঁ কাজ নহি চলত সৰ। স্পষ্ট ৰেখাংকিত কৰূ। ৭৬ ৱৰ্ষ কে এ্ৰ সমাজৱাদ আ সামাজিক ন্যায কে ৰিণাম ৭0% প্ৰজাক লেল পলাযল ৰোগ কেনা দেলক?

আচার্য ৰামানংদ মংডন -

হম ত ৩৪ৰ্ৱা সান সে ছী।

প্রবীণ নাৰাযণ চৌধৰী -

হঁ, তেঁ ন হম অহাঁ সঁ অনুভৱ প্রাপ্ত কৰয নেন প্ ্রকাশ দিযএ বাস্তে আগ্রহ কযন।

৩৪ বর্ষক সূর্যোদয দেখনিহাৰ জাহি কোনো সমাজ কে বাসিন্দা হোএ, কহূ জে ব্রাহ্মণবাদ কে পীড়া সমাজ কেঁ কেনা পীড়ি কযনেক?

আচার্য ৰামানংদ মংডন-

উত্তৰ কোনো গোন মগৌন ন হয। ব্রাহ্মণবাদ সে কোনো জ্যাদা গোন মগৌন হো সকয হয।আগ পূৰা সমাজ ব্রাহ্মণবাদ সে পীড়িত হয।আ ওকৰ প্রতিকাৰ সে ব্রাহ্মণবাদ পীড়িত হয।

প্রবীণ নাৰাযণ চৌধৰী -

উপৰ কে বার্তা বেঁৰ-বেঁৰ পঢ়ী। অপনে কেঁ অপন দৃষ্টি কতেক ফৰিছ আ দূৰ ধৰি কতেক দেখবাঁক সামর্থ্য বিকসিত ে ন অছি সে স্বতঃ পতা চনি জাযত। হমৰ শুভকামনা। মিথিনাবাদ কে অর্থ বিকৃত কৰবাঁক কৃত্রিম প্রযাস নেন কোনো ধন্যবাদ নহি। জমীন পৰ ভেটবেঁ, সমাজ কে অসনিযত আঁখিক সামনে দেখাকয, উদাহৰণ দৈত অহাঁ সঁ বাঁত কৰবঁ। প্রণাম!

আচার্য ৰামানংদ মংডন-

মিথিনাবাদ কে অর্থ অঁহা সংকীর্ণ আ কৃত্রিম ক দেনীয।হম ত মিথিনাবাদ কে আধুনিক সামাজিক সিদ্ধাংত কে দেখেনা ৰহনী হয। পবংতু অঁহা কে বিচাৰ সে পতা চনন কি শৰাৰঁ পূৰনকে হয শীশী নযা হয। মিথিনাবাদ কে আড় মে অঁহা মিথিনাবাসী স ষড্যংত্র ক ৰহন ছী। হমৰা বঁড়া দুখ হয।

প্ৰৱীণ নাৰায়ণ চৌধৰী -

ক্ষমা কৰৱ়। ৱার্তা অন্ত কয় দেনে ছী। অহাঁ পূর্ৱাগ্রহী আ ঙ ্ঠিত ৱিচাৰধাৰাক নোক বূঝা ৰহন ছী। কহিযো ভেষ্টিযেকয় সমাজক ৱিভিন্ন নোক র ৱর্গ কেঁ দেখাকয় প্রত্যক্ষ ৱার্তা নীক ৰহত।

আচার্য ৰামানংদ মংডন -

উনষ্টা ৱাঁত ন কৰু।ৱাঁঘ আ ৱঁকৰী ৱানা কথা অংহা জনতে হোযৱ়।হম আধুনিক ৱিচাৰ কে ছী। অংহা পুৰাতন ৱিচাৰ কে। নোগ অৱ় বূঝিযাৰ হয। নোগ অংদা কে হমৰো ৱিচাৰ কে অকাঁতয আ নির্ণয নেতয।কোনো কে ঝাঁসা মে ন অতয। ঠাহে হম হোদা আ অংহা। সধন্যৱাদ।

-আচার্য ৰামানংদ মংডন, সীতামঢ়ী।মো -9973641075

ঐ ৰচনাপৰ অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.३.নোনদের কামত-মৌথিনী পোথী চর্চা : তেঁ ও ৱঁজনৈএ/ মৰুর খেতী নাভকাৰী য/ দেশকে ধনিক নোকক শিক্ষা প্রেম জাগন/

একটা আত্মকথা

নানদের কামত- মৈথিলী পোথী চৰ্চা : তেঁ ও ৰঁজনৈএ/ মৰুর খেতী লাভকাৰী য/ দেশকে ধনিক লোকক শিক্ষা প্রেম জাগল/ একটা আত্মকথা

১

মৈথিলী পোথী চৰ্চা : তেঁ ও ৰঁজনৈএ

হালহিমে ১০৪ লেখকক ৰচনা ছপল ঘৰেলূ অৰ্ধবাৰ্ষিক পত্ৰিকা ' দেসীল রযনা ' দশম বিশেষাংক পঢলহুঁ অছি,তঁ সহজে শ্ৰী আনন্দ মোহন ঝাজী মোন পড়ি গেলাহ। হড়ৰী - অঁধৰাঠাঢ়ী িবাসী করি শ্ৰী ঝা জীকে ১০৪ পৃষ্ঠক গ়জল সংগ্রহ'ক মৈথিল ভাষা মেঁ এক অদভুত পোথী " তেঁ ও ৰঁজনৈএ " নৱাৰম্ভ প্রকাশন মধুৰঁনী সঁ ২০২২ ম ৰঁহৰাএল ৰহয। এহি নৱ পোথীমে ৫৩ গোটে গ়জল ছৈকা। জাহিক দাম দূ সয টাকা অছি, জে অপন পাঁচো ছোটে ৰঁহিন থা- জযা, অপৰ্ণা, ভব্যা , বিজযা আ শৈলজা কেঁ সস্নেহ সমৰ্পিত কযলে ছথি।

মধুৰঁনী জিলা'ক চৰ্চিত চন্দেশ্বৰস্থান - হৰড়ী ামমে আনন্দ মোহন জীক জন্ম ১৪ মাৰ্চ ১৯৭২ ঙা০ কেঁ স্ব০ মংজূলা দেৱী আওৰ স্ব০ চন্দ্র মোহন ঝা জীকে ঘৰ ভেলনি। ও সাগংসমে গ্রেজুএশন আ ৰী. এড০ কযলে ছথি। অপনা গামমে ৰঁহুতো বিদ্যাৰ্থী হিনকা সঁ

পঢ়ি নীজী জীৱনমে আগূ ৱঁঢনৈক সে সুজশ তঁ পসৱনে ছলনি,মুদা তাহূ সঁ ৱেঁসী প্ৰসাৰ ভেল ছন্হি মা জীকে ৱিৱিধ মঁচ পৰ গজল ◌াৰ ৰূপেঁ। অপন মিৰজন গজলক পোথী সঁ পূৱহিঁ নৱ কৱিতাক মৌথিলী পোথী ' ঔ নহি থিক হমৰ প্ৰাৰ্থনা ' - সন্ ০২০ মে প্ৰকাশিত কৰেৱাঁমে অগ্ৰএলাহ । মিথিলাঁচল সৰ্বাঁগীণ ৱিকাস সঁস্থান, ৱেঁনীপট্টী দ্বাৰা ২০২২ মে হিনকা মিথিলা গৌৰৱ সম্মান প্ৰাপ্ত ভেলনি। ওহি সঁ পূৰ্ৱ অপনা নামে পুৰস্কাৰ ৰূপ ◌ঁ ৰাজভাষা সম্মান আ মৌথিলী সেৱী সম্মান সেহো অৰ্জীত কয চুকল ছথি।
পোথিক আৱৰণ পৃষ্ঠ সজ্জা ৱঁঢ় আকৰ্ষক পাঠককেঁ দে মে আওত। নিলাকাশমে অনগিনত চকমক কৰৈত তাৰা কেৰ ৱীচ সাহিত্যিক চিত্ৰ কোযনিক দেখ পড়ৈছ, জকৰা মিথিলাক ললনা জহাঁতি ত্ৰুষাৰিক নানষ্টৰেস নৈকা সাড়ী ৱেঁসমহাৰ পহিৰন দেখাঔছ। আনন্দ মোহন জীক এহনে কোগনিক কূক সন মিঠগৰ ৱাণীমে ৰসাএল ৰমনগৰ গ়জ়ল সামাজিক চৰিত্ৰ সভকেঁ চিন্হেৱাঁমে সক্ষমতা দেখাৱৈছ। গ়জ়ল মৌথিলী সাহিত্যমে ৰঠি সঁগ পূৰ্ৱ আনন্দ গুৰূজী হিন্দী মে ঙৰ্দূ - ফাৰসীক তৰ্জ পৰ ৰচনা কৰৈত কাৱ্য গোষ্ঠীমে প্ৰস্তুতি ধৰি দৈত ৰহলাহ আ থোপৰী ভেটৈত ৰহলনি। এহি ঙমোহৱৰ্ধন সঁ ও অপন নেনপনকে সাহিত্যক অভিৰুচি কেঁ আৰো পৰিষ্কাৰ কৰৈত আগূ ডেঁগ ৱঁঢৌলাহ অছি। হিনকা স্বয়ঁ পৰ চোষ্টক গজলকাৰ ৱঁশীৰ ৱঁদ্ৰ ,মুন্নৱৰ ৰাণা, নিদা ফ়াজ়লী, অনিৰুদ্ধ সিন্হা, সুনীল তঁগ গনাযতপুৰী, শকীল অহমদ মোগল, ৱসীম ৱঁৰেলৱী, ৱুঁদ্ধিনাথ মিশ্ৰ, অনিল সিঁহ, হাতীল জাৱেদ এৱম্ গুলৰেজ শহজাদ আদিক ৰচনাধৰ্মিতা'ক অসৈৰ ছল হি। আনন্দ জীকে গজল'ক 'যূএসপী' ৱৈচাৰিকতাকে কাযল প্ৰসিদ্ধ সাহিত্যকাৰ সৰ্ৱশ্ৰী তাৰানঁদ ৱিযোগী জী, ৰমেশ জী, কথাকাৰ

অশোক জী, শিৱশংকৰ শ্রীনিৱাসজী , ৰিনোদ জী, অৰৱিংদ ঠাকুৰ জী আ কমল মোহন চুন্নূ জী সেহো ছথি। আন গজলকাৰকে মতলা আ ৱঁহৰ সঁ হঁটিকয হিনক গজ়ল ৰচনা অকৱিতা জঁকা সৱল ও নিচ্ছ স্বস্থ কথ্য সমস্যামূলক হোএ ছন্হি জে একহি গজলমে অনেকোঁ সমস্যা আ তকৰ সমাধান দিশ সংকেত কৰৈত ছৈক। গজল মুখ্যত: নাযক - নাযিকা অর্থাত স্ত্রী- পুৰুষক বীচক প্রেমভাৱকে গহীঁৰপনকে অন্ত:ৱার্তা হোএছ,জকৰা অন্তৰৱার্তা ৰূপেঁ পাঠক বীচ সমক্ষ কযল জাএছ। মুদা আনন্দ জীক গজ়ল সমাজ , ৰাষ্ট্র আ ৱিশ্বমে পসৰল অনিযমিততা ও সংকষ্টকে নিদান কোনা হোয, তাহি লেল এক ৱিমর্শ দৈত অছি। তেঁ হিনক গজলক প্রশংসা নৱতূৰক অমল ঝা, মৈথিল প্রশাংত, অক্ষয আনন্দ , গুংজনশ্রী , ৱাঁলমুকুংদ ,কমলেশ প্রেমেন্দ্র ,নৱল শ্রী , সুম ত মিশ্র, ৰাঘৱ ৰমণ, অনুৰাগ মিশ্র আদি কৰৈত ৰহলৈন অছি। জাহি ধাৰাক গজ়ল আনন্দ মোহন জী ৰচৈত সামাজিক ৱিদ্রূপতা, মূল্য স্খলন, সত্তাক উদ্দণ্ড সোভাৱ আওৰ জনতাক ৱেৱশীকেঁ স্বৰ দেৱাঁমে এহি ৱিধাকেঁ মাধ্যম ৱঁনৌলনি সে নীক ৱিষয থিক, মুদা গজলকে স হত লেল হিনকা গজলকে আলোচনা কৰৈত আশিষ অনচিন্হাৰ, প্রদীপ পুষ্প , দীপ নাৰাযণ ৱিদ্যার্থী সন গজলকাৰ যক্ষ প্রশ্ন উঠৱৈত ৰহলা। ওনা সামান্য পাঠকগকেঁ হিনক ৰচনামে জনৱাদী বুঁঝাএত। যথা-

...., .,.,..., মাথে ঝুকৌনে ঠাঢ় অদৌ সঁ ৰহল মুদা
সংতান ওকৰ নহিঁ ঝুকতৈ তেঁ ও ৱঁজলৈএ ।

দাৱিঁ দেৱেঁ আৱাজ সমষ ও চলিএ গেলৈ
সভ ৰীতি-ৰেৱাজ ৱঁদলতৈ তেঁ ও ৱঁজলৈএ।
দোসৰ একষ্টা হৃদয কেঁ ছুৱঁয ৱাঁলা পাঁতি দ্রষ্টৱ্য -:

অকাল বাঁটমে ওনা গেলৈএ
কুমূদনী রৌদমে মৌনা গেলৈএ ।

পতাকা গাড়ি জে এলৈ শহর সঁ
সে অপনে গাম মেং গামমে বৌঁআ গেলৈএ। ....

ঐ তরহেঁ কিসানক অবনতি আ ধনিককে উন্নতি পর হিনক
বেখৌফ কলম সেহো চললনি অছি -:
.... টাটা - বিঁড়লা পহিল পৃষ্ঠ পর
কতিয়া গেল কিসানক বাঁত ।

পৈরক ত'র সঁ ধরতী ঘুসকল
আব কহৈত ছী চানক বাঁত ।..........

জহিনা সমাজমে অসমানতা ব্যাপ্ত ছৈক আ দেশকে আজাদী'ক অমৃতকাল বিতলোপর সংবিধান 'ক অনুসারে রাষ্ট্রীয লক ষ্য রহল অছি সমানতা ধ্যেয! সে এখনোধরি নহিং ভেলৈক অছি। আনোং - আনোং লক্ষ্য প্রাপ্তিক দিসামে সরকার স্তর পর কাজ প্রগতিমে অছি। হিনা লেখক বিরাদরীমে সেহো পক্ষপাতক - দ্বেষ ভাব দেখল জাইছ,তাহিকে সুধারবাঁক যথেষ্ট পরিযাস আনন্দ মোহন জী কযলনি,তকর হম প্রশংসা করৈত ছী। পাঁতিক ঢ়হৈন এহন নিম্ন ভেল ছন্হি -:
.... নিজ জীবন তঁ রহলৈ বিঁনু অনুশাসনকেঁ
অনকা লএ সিদ্ধান্ত লিখলকৈ কবিতামে।

অগড়া - পিছড়া , ৰাঁভন - সোনকন মাথামে
সমৰস স'ৰ - সমাজ নিখনকৈ করিতামে।
সৰকাৰী খৰ্চা পৰ ৰিশ্ব ভ্ৰমণ ক' ক'
সত্তা মুৰ্দাৰাঁদ নিখনকৈ করিতামে।

২

মৰুৱা খেতী নাভকাৰী য

একটা এহন জজাত জে মিথিনা প্ৰক্ষেত্ৰমে সাৰিকে জমানা সঁ খেতী -ৰাঁৰী হোগত আৰি ৰহনে অছি জে গৰিৰাহা মনুখক মুখ্য ভোজন হোগক। এহিক নানে ঠেসৰ মেঁ ভৈটক দানা সন মহীন অল্প কএ সৰকাৰী স্তৰ পৰ মোটা অনাজ কহনে গেনৈক অছি। উঁচ পোষণ ক্ষমতা ৰাঁনা ঐ জজাতকে কম পানি আ কমে খাদ সঁ নীক পৈদাৰাৰ নেনে জাগছ। অনেকোঁ তৰহক ৰেঁমাৰী সঁ জকৰনে ন ক মৰুআ ঠিকস সঁ কৰগৰ ৰোটী ৰঁনাএ কয খাথি তঁ গম্ভীৰ ৰোগ সঁ মুক্ত ৰহত। মৰুৱা কে দোসৰ নাম্ভ ৰাগী আ নাচনী সেহো ছী। এ শক্তিশানী অনাজ-ৰূঁতাত আএ কান্হি নীক হোটনোমে সুপৰ ফুড ৰূপেঁ ধনিক নোক ৰীচ জানন জাগছ। এ ৰোগ প্ৰতিৰোধক ক্ষমতাকেঁ ৰঢেৰামে সহাযক হোএছ । গৰ্ভৱতী স্ত্ৰীকেঁ নিযমিত ৰূপ সঁ মৰুআকে খাদ্য পদাৰ্থ আহাৰ নেৰাক চাহী। মৰুআক উপযোগ ৰোটী - চাৰ্উৰকে ৰূপমে কযন জাএছ। এহিকে কেক , পুডিংগ আ মিঠায সেহো ৰঁনাৰ্উন জাএছ। ঔষধীয গুণ সঁ পৰিপূৰ্ণ মডুআমে পোষক তত্ত্ব আ ৰেশা খূৰ ৰহৈছ। এ কোনেসট্ৰোন স্তৰকে নিযন্ত্ৰণ কই , হড্ডী কেঁ সক্কত ৰঁনাৰৈছ। আওৰ ঠিনী ৰোগক কাৰনীকে নেনে খাদ্যমে ৰঢ়ু নীক মাননে গেন ছৈক। মৰুআ (ৰাগী) কেৰ দানামে প্ৰোটীন ৯.১০ প্ৰতিশত, কাৰ্ৰোহাগড্ৰ ট ৭০-৭৬ প্ৰতিশত, ৰসা ২ প্ৰতিশত,খনীজ নৰণ - ২.২ প্ৰতিশত, কৈনসিযম

০.३३ প্রতিশত নোহ খ্বা রিঁষ্টাগ্রামীন সঁ সেহো প্রচূর মাত্রা ম   ভরন রঁতার্ডন গেন য । এহিক খেতী -রঁাৰী নেন জন নিকাসযুক্ত রঁন্বখ্বাহী দোমষ্ট জমীন মৃদা নে সর্রোত্তম হোগএ। খেতীক নেন হৰ খ্বা হৈৰো সঁ গহীঁৰ জোতকোৰ খ্বা চৌকী দেনাগ্র খ্বারশ্যক হোগচ্ঠ। কিযাৰীমে মৰুখ্বা 'ক রীযা পাৰৈত কান ওহিমে কৈপ্ষ্টান থীৰম রা রঁরেস্ষ্টীন ২.৯ গ্রাম প্রতি কিনো ডপচাৰিত কৰ   নিহাযত জৰুৰী চ্ঠি। রৌগক নেন দূ ফসনিমে এক তঁ ফাগ্বন মাস খ্বা দোসৰ খ্বখাৰ-সার্ডনমে ডপযুক্ত সময হোগ্রচ্ঠ। খিচ্ঠা রিঁৰাৰ ডখাড়ি কয ২০-২৯+ ১৯ সেমী০ পৰ গরঁ (এক গাচ্ঠ) ২-३ সেমী০ গহীৰমে গাৰেএ-ৰোপয পড়ৈত চ্ঠি। ঐ ক্বষি নেন খ্বসিঁচিত ভীঠ খেতমে ডর্রৰক ৬০: ४৯: ২৯ কিনোগ্রাম প্রতি হেক্ষ্টেযৰ যূৰিযাক খ্বদহা হিস খ্বা ফাস্ফোৰস, পোষ্টাশ কেৰ প্বৰা ম ত্রা ৰোপনী সঁ পহিনে দেন জাগ্রচ্ঠ, খ্বা যূৰিযা (নেত্রজন) কেৰ শেষ মাত্রা দেন জেরঁাক হোযত। ৰোপনিক ২৯-३০ দিনকরাদ চৌকী (পাষ্টা) দেনাক ডপৰাঁত চ্ঠিষ্টরঁাক হোএত। খৰীফ সমযমে তঁ পষ্টৌনীক খগতা নহি ৰহৈচ্ঠ, মুদা জনরহার্ড কেৰ ডচিত ওৰিযান নিশ্চ্ত্তিকি কযন জেরঁাক চাহিযেক। ঘাস - জঁগনাহ কেঁ কমচৌন সঁ রঁাচয নেন খাসকয কেঁ চৌৰগৰ পতাক খৰ পতরাৰ রেঁসী তোপনে জাএ তঁ ২-४ ডী০ -০.৬ কিগ্রা০ সাগ্রিয তত্ব কেঁ ४ ০ নিষ্টৰ জনমে ঘোগৰকে ৰোপানী খ্বথরা রঁার্ডগকে ২০ -২৯ দিন পৰ প্রতি হেক্ষ্টেযৰ চ্ঠিষ্টন (স্প্রে) জাএ। স্বখন পোডৰ সেহো ওহি নামেক রঁজাৰমে ডপনর্ব্ধ ৰহৈচ্ঠ,জকৰা চ্ঠার্ডৰ রা রঁানূ (ৰেত) মেঁ ফেঁষ্টকয সারধানী পূর্রক ডড়িযা দেনা সঁ শিঘ্রহি নাভ হোগ্রচ্ঠ। ঐ ফসিন সঁগহি খ্বন্তৰরর্তী জজাত জেনাকি দনহনমে ৰাহৰি, সোযারীন,খেৰহী, তেরঁখা ডপজাওন জা সকৈত চ্ঠৈক। ফসিন

ठक्रमे जजात (खन्न) मरूखा - जर/ रँदाम/ सविसरँ,मौस री, खेसारी, ठिकना,मोटँर -केराउ नेन जागत ठैक। ओसत दाना उत्पादन २०-२७ क्विंटन प्रति हेक्टेयर उर्जा भ२ जाग्रछ। ओहि सँ स्वथन मरेश्मी ठाराक उत्पादन ४०-७० क्विं न धवि हरेक हेक्टँर पाँछा प्राप्र जागछ। एहि थरशेस सँ ओंधन थाओर घूरा सेहो होगछ जे प्रगतिशीन किसान नेन थारश्यक ओरियान ठी। ऐ सरँसँ हरियरी पश्चठारामे उत्पादन १७०-२०० क्विंटन प्रति हेक्टेयर होगत ठैक। मरूखा नारी भारी होगछ,ओहि न शल्प डाँटँ सँ पत्री रँहारकय रिँवरॉ,दौरी ,घोड़ा थादि रस् ु शिल्पकार था घरेनू जनिजात नोकनि रँनारैंत मिथिना हाटँमे विपणन कय रहनैक हन् था नगदी थामदनी कमा नैत थछि। मरूखाके उन्नत प्रभेद एम भी -२०८ था थछि। थगस्ता नेन भी एन-३४८,भी थार -१०८ था पठता खेतने राँफ्ना, ए-४०४ , भी एन -३७२ नं र प्रभेद थनुशंसित कयन गेन य। ऐ मोटँदानाक खेतीमे सरकारी स्तर पर थाधुनिक किसान नेन १०० प्रतिशत थनुदा देन जाग्रछ। सँगहि थात्मा० कमिटी सँ प्रशिक्षण सेहो किसान पाठशानामे देन जाग्रछ। रर्तमानमे ग्र एकटा फायदामंद उद्योग थिक ,जे नागत सँ कतेको गुणा रेँसी थार्थिक स्थिति सम्हरैत ठै।

३

देशके धनिक नोकक शिक्षा प्रेम जागन

रेदान्ता ग्रूपक मानिक श्री थनीन थग्ररान भारतमे थाकसफोर ड सँ पैग यूनिरर्सिटी रँनारँय ठाहैत ठथि। एहि नेन २१००० ड़ोर टाकाके थारश्यकता भ' सकैत ठैक। से एतेक राशि थपन स्वेच्छा सँ दान कररॉक एनान निश्चय स्वागत योग य। ऐ ग्रूपके

মানিক অপন জীৱনক ৭৯ প্রতিশত কমায সঁ শৈক্ষিক কাজকে ৱঁঢৌতাহ। এহন আৰো ধনিক নোক ৱিৱিধ ক্ষেত্রমে আগূ আৱিঁ দান কৰথি,আ নীক কাজ গৰীৱঁক হীত নেন কৰয । সন্ ২০২২ মে ১.১৩১ কৰোড় টাকা দান ভাৰতমে কৰনিহাৰক জৈ জৈ ভেন ৰহয। এচ সী এন কেৰ মানিক শিৱ নাদৰ অপন টেক্নোনাজী 'ক সংস্থাপক ছথি জে ৱিত্তীয ৱর্ষ ২০২३ ম ২,০৪২ কড োৰ টাকা ভাৰতমে দান কযননি। এহিকে ঔসত ৰূপেঁ দেখন জাএ তঁ ৯.৩ কৰোড় দান মানৱ জাএত। ২০২২ কেৰ ৱঁনসৱ্ত ৭৩ প্রতিশত অধিক অর্থাত ३ কৰোড় ৱেঁসিযে হোগ্রছ। ৱিপ্রো কেৰ জীম প্রেমজী ২৯২३ মেঁ ১৭৭৪ কৰোড় ৰূ০ কে জে ২০২২ কেৰ তুননামে ২৩৭ ফিসদী অধিক ভেন ছৈক। গ্র ভাৰতীয ব্যাপাৰিক প্রমুখ হস্তী মানন জাগ্র ছথি। ৰিনাযংস গংডসট্রীজ কেৰ মুকেশ অংৱাঁনী -: পৰোপকাৰ মদমে ३৭৩ কৰোড় টাকা নেনথিন। ও ৰিনাযংস ফাউণ্ডেশন সঁ শিক্ষা আ স্বাস্থ্য খাতীৰ দান কৰৈত ৰহনাহ অছি। ৎুমাৰ মংগনম ৱিঁড়না ২৮৭ কৰোড় পৰোপকাৰী মেঁ খর্চ কযননি হন। গৌতম অদানী ২৮৯ কৰোড় দান দেমযৱাঁনখ অমীৰ নোক ছথি,জে অডানী সমুহকে সংস্থাপক অধ্যক্ষ ছথি। ৱঁজা পৰিৱাৰ ২০৪২ কৰোড় দান কযনথি,জাহিমে ২৩৪ কৰোড় টাকা শিক্ষা মদ্দমে দেখনে গেনৈক। অনীন অগ্রৱান পহিনহিঁ কহনে ছী ,ও ৱেঁদান্তা সঁ ছথি আ ২৪১ কৰোড় টাকা দ' চুকন ৰহথি। ন্দন নিনেকণী ১৮৯ কৰোড় টাকা সঁ দানখাতামে যোগদান কৰৈত গন্ফোসিস কেৰ সহ সংস্থাপক হৈসিযত সঁ অাঠম নম্বৰ পৰ আযন ৰহথি। ফিনেন্থ্রাফী কেৰ ৰোহণী নীনেকণী ১৭০ কৰোড় দ' কেঁ মহিনা মে সৱঁসঁ আগূ ৰহনীহ। সৱঁসে কম উমেৰক কামত ৱঁঙ্কূ ১১০ কৰোড় দান দেননি, কো-ফাউংডৰ ३৭ ৱঁর্খক জীৰোধাকে

নীখীন খপন ভায নীতীশ কামতকে সঁগ দান স্বঠিমে শ্বান পৌননি। ৰতনজী টাটা তঁ সৰ্বসঁ পৈগ দানৰীৰমে ছথিযে। টাটা গ্ৰুপ কম্পনী 'ক নিৰ্মাণকৰ্তা জমশেদজী টাটা খপন জীৰনমে ৯২ ৰিনিযন ডানেৰ দান কযনে ছথি। ৭৪ ৰৰ্ষীয সাৰিত্ৰী জিঁদন ভাৰতকে সৰ্বসে খমীৰ মহিনা মে জানন জাগছ জে ৰাজনীতিজ্ঞ সেহো ছথি, জে op জিন্দন সমূহ ক' এমৰিৰ্ট্স চেখৰ কেৰ সম্মানিত পদ পৰ ৰহৈত খেন মেঁ ৰূঠি ৰখৈত ছথি। ৫২ ৰৰ্ষীয সাগৰস প্ৰণাৰাঁনা ভাৰতকে ভীতৰ ৰৈকমীন ৰিকাস কেৰ পহিনে ব্যক্তি ছথি জে প্ৰতিষ্ঠিত সীৰম ভ্ৰন্স্টিটুট্ ◌◌ং দুনিযাঁ কেৰ কোৰিড - ১৯ টীকা কে খিতাৰঁ নেন নাম কমেৰাঁক কাজ কযনাহ। ৬৯ ৰৰ্ষীয কুমাৰ ৰিঁৰনা -খাদিত্য ৰিঁৰনা সমূহ কে নেতৃত্ব কৰৈত ঠৈথ ,ভ্ৰ কাগত, সীমষ্টী, এন্যূমিনিযম কমোডিষ্টী ক্ষেত্ৰমে ৰোঁডা খাভ্ৰডিযা এৱং দূৰসংচাৰ সঁ সংৰঁধ ৰাখি কমোৰেশ দান কৰৈত ৰহৈত ছথিন, জাহি সঁ দেশ খাগূ ৰঁঠি ৰহন খছি।

৪

একটা খাত্মকথা

মঁজিন ঔৰ কিতনী দূৰ ' খাত্মকথা ৰৰ্ষ - ২০২১ মেঁ ৬১২ পৃষ্ঠ'ক হিঁদী পোথিক প্ৰকাশন -সাহিত্য সংসদ, কৈনাশপুৰী কমষ্টেশন নভ্ৰ দিল্লী -১১০০৪৬ সঁ ভেন খছি। এহি গ্ৰন্থকে দাম ৯৯৬ টাকা য । ত্যাগক মূৰ্তি সাহিত্য ৰত্ন পংডিত খনূপ নান মংডন জীকেঁ ৰিঁহাৰী ছিতাক দোসৰ প্ৰেমচংদ কহন গেন ছন্হি। মা ্ৰে খপৰ প্ৰাগমৰী পাস কয তীন টাকা প্ৰতি মাস দৰমাহা পৰৈত নোখৰ প্ৰাভ্ৰমৰী স্কূন'ক গুৰুজী খনূপ নান মংডনজী এক গনষ্টৰ কানেজকে ব্যাখ্যাতা পদধৰি খপন নগনশিনতা সঁ ৰঁনি ৰ পিঢ়িকেঁ পঠৈক প্ৰতি ননক সংদেশ ৰুপেঁ ছোড়ি গেনাহ হন্। ম ক

अनेकों मित्रगण आ सरणकुँ‍िम आग्रह केलकनि जे आर्ँ अपने रैंठारिमे आत्मकथा लिखियौ। ओ साहित्यकार रूपेँ १९२७ ँ अनवरत लिखैत आरिँ रहल छलाह। सन् १९७७ मेँ आत्मकथा 'क पांडुलिपि तैयार कयलनि जे हुनका परोक्ष भेलासन्ता एहि अनुपम रचनाके हुनक नाती श्रीमान आदित्य दासजी छपेरबाक काज अरूण नारायण जीके माध्यम सँ कयलनि। मुदा अरूणजी पुस्तक छपै सँ पूर्व एकरेँर अशुद्धि दूर नहिं क सकलाह से मुद्रण त्रुटि पाठककेँ अखरैत छै। संस्कृत शब्द - वाक्य केर शुद्धिकरण मैथिली साहित्य सेवी श्री तारानंद वियोगी जी कयने छथि। जनवरी २०२१ मेँ पोथी वॉर्त अरूण जी प्राक्कथन,लेखकके दू शब्द सँ पूर्व पोथीमे लिखल पाठक वीच परोसलनि हल्। ग्र पोथी समर्पण लेखकके बँन्धू - भोला पासवान शास्त्री केँ कयल गेल या। पोथीके भारत सरकार के isbn . ९७८८१९४४७७७६ प्राप्त छैक ,जे मधुबॅनी जिलाके स्थानीय प्राधिकार क्ष त्रक विधान पार्षद द्वारा अनेकों विद्यालयमे उपलब्ध करोओल गेल छैक। साहित्य,कला आ संस्कृति केँ दीर्घ कालधरि संजोगबाँक सुर यरस्थित परिपाटी जे अंग्रेजी शासनकालमे छलै से आजाद बिहार म निरंतर धारासाए होएत चलि गेल छैक। १९४0 ग्र0 मे मंडल जीके उपन्यास ' मीमांसा ' पर ओहि समय केर बँहुचर्चित फिल्मकार किशोर साहूजी सफल ' बँहुरानी फिल्म ' हिन्दी मे बँलौने रहथिन। मुदा अनेको पोथी'क रचियता स्व0 मंडलजीके मृत्युक चारि दशक बाँदे समाज क' वीच चर्चा सँ लिपत ता कयल गेलैक। अनुप बाँबू केर लेखनीक प्रति चिंता करनिहार वरिष्ठ कथाकार चन्द्र किशोर जायसवाल , रामधारी सिंह दिव कर, आलोचक सुरेन्द्र नारायण यादव आ कोसी अंचलक चैतन्य युवा

নেখক শ্রীধৰ কৰুণানিধি আ দেৱেন্দ্র ৎুমাৰ দেৱেশ ক্ষূৰ্ক্ক ছথি। নেগধক ৩০ সঁ অধিক ডপ শির্ষক মে বিভক্ত এহি আত্মেকথামে নেখক অপন খুদ কে জীৱন আ বিঁহাৰক এক পৈঘ কানখংডক সম্পূর্ণ বংগতকেঁ দর্শৌনে ছথি। অপনা জীৱন সংঘর্ষকে ব্যাখ যাথিত কযনে ছনাহ আ তাহি প্রসংগ গাঁধী,টৈগোৰ অৰবিংদ ,মহর্ষি ৰমণ, প্রেমচংদ,আ নিৰালা সঁ অংতৰংগ ভেংট ভেনাক সংদর্ভ কেঁ ীৱংত ৰূপেঁ কনমৱঁদ্ধ কযনে ছৈক । সন্ ১৯৩৪ কেৰ ৱঁড়কা ভুমকম , পত্রকাৰিতা ,কৈৰত্ত সমাজকে পত্রিকা (কৈৰর্ত কৌমুদী) আ ফিন্মে জগতকে অপন ভোগন অনুভৱ কেঁ বিস্তাৰ সঁ নিখনহ্নি। সে অপনা সমযকে এ একটা এহন দস্তাৱেজ থীক,জে বিঁহাৰক সাহিত্যিক , ৰাজনীতিক আ সামাজিক জীৱন কেঁ আনো িত কৰৈছ।

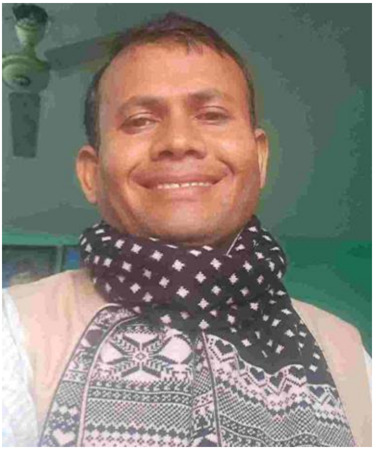
এহি আত্মেকথামে জতৰা, ৰেখাচিত্র , সংস্মৰণ, খিস ্কৰ ,কৱিক্রদয আ অনুপ জীক ঔপন্যাসিক মন: স্থিতি একদমসঁ ধৰতী পৰ ডতৰন ৱুঁঝাএছ। ও মিথিনাংচন আ মগধ সঁ আগূ ৰাজস্থান ধৰি অধ্যাপক ৱঁনি শিক্ষাক অনখ জগৌনে ৰহথি। অনুপৱাঁৱুঁ পহিনে ২২ ডপন্যাস নিখকয ৱাদমে কথাকাৰ ভেনাহ। হ্নকক 'ডপদেশ কী কহানিযাঁ' চাৰি খণ্ডমে আ 'ডপনিষ কী কহানিযাঁ' দূ খংডমে নিখনহ্নি । হ্নকক ৱঁহাদূৰ টেটেনকে কহানী খূৱঁ চৰ্চামে ৰহনি। পঁচামৃত -পাঁচ একাংকি'ক সংকনন, পত্র গুচ্ছ ,গদ্য মানস আওৰ কাব্যানংকাৰ - প্ৰৱেশিকা নাযক সংকনন সেহো ৰহনি। ৰহিমন সুধাকে সম্পাদন ধৰি কযনে ছনাহ। মা০ ৰঘুৱংশ প্রসাদ সিংহ - ব্যক্তিত্ব ঔৰ কৃতিত্ব, মুসোনিন কা ৱঁচপন, শ্রীঅৰবিংদ আ মহর্ষি ৰমণকে জীৱনী পাঠক ৱীচ মুখ্য ৰূপেঁ আযন ৰহনি। স্ব০ ৰঘুৱংশ ৱাঁৱুঁ কেঁ হ্নকা নির্দনীয নির্বাচন কার্যমে সেহো স্থাপিত

কাংগ্রেসীক ৱিৰূদ্ধ চুনাৱী প্রযত্নে 'ক চর্চা অ ৱদাৱ ভেলনি। ও তেঁতালীস ৱর্খক ৱযক্রমমে ৱ্যক্তিগত সত্যাগ্রহমে জহল গেলা, তঁ ওতয সঁ মাথঃপৈনকী দর্দ আজন্ম ৱেঁসাহনে অযলাহ। সংত মোভারক বাদমে ভেলাক উপৰাংত এক ৱেঁৰ পুনঃ গৰীরী দূৰ কৰৈক পৰম উদ্দেশ্য সঁ ,আ যুগান্তৰ সাহিত্য মংদীৰ প্রকাশন সংস্থ ও পোথীক ভাগলপুৰ দোকানমে ৱেঁপৈকে জকৰন কর্জা সঁ মুক্ত কৰয নেন দেশ আজাদী'ক বাদ ১৯৬১ ঔ০ মে বিঁহাৰ ৰাধ্রষ্টভাষা পৰিষদমে নগৰপন সঁ প্রকাশন অধিকাৰী ৱঁননাহ। কিযাক তঁ ানকৰ পাৰিৱাৰিক পৃধ্ঠভূমি সমান্য নিম্ন মধ্যৱগীয কিসানক ৱহনি। নেপান ৱোঁডৰকে ভীতৰ ানকা ৱঁাত জমীন দেন জাগত ৱহনি ,মুদা তান্ূকে খোজপুছাৰি নৈ ৰখনখিন। শ্রদ্ধেয অনুপ ৱঁাৱূঁক তীন উপন্যাস অপ্রকাশিত ৰহি গেন ছননি। ও কেৱপ্ত মহাসভা সঁ কৈৱর্ত (মাহিষ্য) জাতিকেঁ জোড়য চাহৈক হেতু অপনা পোথীক সংপৈান ধৰি কার্যক্রম স্থন পৰ আদৰণীয সৰয়ূ ৱঁাৱূঁ (পোখৰাম) কেৰ সংঘত সঁ নগৌনে ৰহথি। দি০ ১১-১০-১৫৯৩ ম নৱোঁ মংডন জীকে জে অনুপ পুত্র জন্ম নেনে ৰহৈন সে २১ দিসংৱঁৰ ১৯ २; কেঁ অপন জন্মভূমি সমেলী (কটিহাৰ) মে ৰহৈত এহি ধৰাধাম সঁ সদানেন উঠি গেনাহ।

ানকৰ আত্মকথা পঢ়ক নিনসা াঅয তঁ পাঠক অপনা গামেক ৱিদ্যানযমে পোথীক খোজ ক' সকৈত ছথি।

অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

२.४.সংতোষ কুমাৰ ৰায 'ৱঁপৈাহী'- সাসুৰ মীঠগৰ আওৰ তীতগৰ

সঁতোষ কুমাৰ ৰায 'ৰঁগৌহী'

মাস্বৰ মীঠগৰ আওৰ তীতগৰ

মায আওৰ ৰাঁবূজীক মৃগনাক ৰাঁদ ৰঁগৌহী ৰঁপট্টগৰ আওৰ মযট্টগৰ ভ গেন ছনাহ। পঢ়ৰাক নেন কোন কাজ নহি কেনাথি। চপ্পন ফৈক্ট্ৰী মে ৰাতিক খনহাৰ মে নাৰেঁম ৰোড মে জায ছনাহ। পঢ়ি-নিখি কই হাকিম তই নহি ৰঁনি পঙনা, পৰঞ্চ মাহষ্টৰ ভই গেনাহ। ৰিঁহাৰ মৰকাৰ কে নূন-ৰোটী খাযত ভেনৈন্থ জে খ ন কনিযা কে মেহো মাহষ্টৰ ৰঁনা নী। খৰ্থক জ্বগ চৈ। টাকাক ূচ্চ চৈ। ঘৰ মে খামদনী ঐনাহ যঁ নীক হেতৈ। কনিযা কেঁ এম এ কৰৌনাথি। খাৰঁ মোচনাথি জে কনিযা কে মাস্টৰনী ৰঁনাৰী।

তয কেন গেন জে ৰুণা ডী এন এড কৰতীহ।ডী এন এন কেঁ ফাৰ্ম ভৰনীহ। ওড্ৰা মে পাম ভেনীহ আওৰ টীচৰ ট্ৰেনিংগ কানেজ মে নাম নিখৌনীহ। কানেজ জায নগনীহ, পৰঞ্চ কানি-খীমি কই

জাযত ছলীহ। কাৰণ জে ৱঁৰ্ডঋা কোৰা মে ছনৈন্থ। সপ্তাহ মে কম-সঁ-কম দ্ব ঋাওৰ তীন টা ৰাস কোনহু ধৰানী পূৰা কৰৈত ছলীহ। ৰুণা কেঁ ঋপন মায কোনহু সহযোগ নহি কৰৰা কেঁ মোন ৱঁনৌনে ছলীহ। ৰুণা কানেজ জায সঁ পহিনে ভনসা ককে জাযত ছলীহ ঋাওৰ কানেজ সঁ ঋারিঁ ক২ ভনসা ৱঁনাৰৈঁত ছলীহ। মাযক ভনসা ৱঁনাৰৈঁ মে কিনকো হাথ নহি ৱঁটাৰৈঁত ছলীহ। মায নহি জেনা ৰুণা কেৰ সাস্ব ছনথিন্হ। ৱঁটোহী কেৰ মায হুনকৰ ৱ্যাহ ভেনোক পাঁচ মাস ৱাঁদে মৰি গেলীহ। পতোহূ কেৰ সুখ হুনকা নহি ভেনৈন্হ।

"ৱঁৰ্ডঋা নহি ৰহৈত ছৌ, জনদী ঋাৱঁহী" , ৰুণা কেঁ মায ফোন পৰ কহনথিন্হ। পৰঞ্চ ৰুণা ঋখন নহি ঋারিঁ সকৈত ছলীহ। মধ্ৰুৱঁনী সঁ কোৰহিয়া হানটৈ কেৰ নেন ট্ৰেনক সুৱিধা ছৈ। ৱঁস ঋাওৰ ঋাটো নহি চনৈত ছৈ। হুনকা ঋাগ ডীএমযূ ছুটি গেনৈন্হ।

ৰুণা হৰোঁডকাৰ মাৰি ক কান২ নগনীহ। মায মায নহি সাস্ব ভেন ছলীহ ৰুণা নেন। ঋধাংশ ৱাঁৰা নগ কতেক নীক খেনৈত ছথি।পৰঞ্চ মায কেঁ ঞ্ৰ ৱেঁৰহাৰ ঠীক কহনে জেতৈ ? জে ৃটী কেৰ নীক হোযত নহি দেখি সকৈত ঋছি। ৱঁটোহী সাস্বক ঞ্ৰ ৱেঁৰহাৰ সঁ তংগ ভ গেনাহ। এক দিন ঋাটো মে সভ সামান ভৰনাহ ঋাওৰ সাস্বৰ কেঁ তিনাংজনি দ দেনথিন্হ। ৱঁটোহী কেঁ কোনহুঁ গজ্জত নহি ৰহনৈন্হ সাস্বৰ মে।

ঋপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

২.৯.প্রণৱ ঝা- কালচক্র [মৈথিলী কথা]

প্রণৱ ঝা

কালচক্র [মৈথিলী কথা]

দূ বঁজ্জী ৰাতি কে সময ছল। বাঁহৰ পূস কে দ্বনকাৰঁয বঁনা ঠঁঠী বঁসাত বঁহি ৰহল ছল। ৰোড পৰ জাড় সে দ্বনকৈত কুক্কুৰ কে ভোঁকবঁ আ কানবঁ কে ডৰাৱনা অৱাজ আবিঁ ৰহল ছল। সহৰসা সিটী অস্পতাল কে আকস্মিক চিকিত্সা বিভাগ অর্থাত এমর্জেন্স মে আনে দিন জেকা চাৰি-পাঁচ টা মৰীজ পড়ল ছল। সিৰিযস পেসেঁন্ট সভ কে দেখ সুনি আ কংডীশন কে স্থিৰ ক কে জুনিযৰ ডাক্টৰ সভ বার্ড মে চলি গেল ছল। আবঁ বার্ড মে উজৰকা ড্রেস পহিৰনে একটা 40-45 বৰষ উমৈৰ কে নর্স ছলিহ আ 20-22 বর্ষক একটা নৱযুৱক কংপাউংডৰ(পুৰুষ নর্স)। ড্যুটী পৰ বৈঁস দুনু বঁতিযাএত সময কাটি ৰহল ছলাহ। জাড় সে বঁচই লেল দুনু

𑒫𑒰𑒅 𑒥𑒰𑒨 𑒮𑒹 𑒔𑒰𑒯 𑒧𑓀𑒑𑒰 𑒏𑒹 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒔𑒳𑒮𑓂𑒏𑒲 𑒪𑒻𑒞 𑒣𑓂𑒫 𑓁 𑒑𑒣𑒱𑒨𑒰𑒥𑓄 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯।

𑒯𑒧 𑒠𑒹𑒫𑒰𑒪 𑒣𑒩 𑒙𑒰𑓀𑒑𑒪 𑒛𑒱𑒖𑒰𑒃𑒢𑒩 𑒒𑒛𑓃𑒲 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒙𑒱𑒏-𑒙𑒱 -𑒙𑒱𑒏-𑒙𑒱𑒏 𑒏𑒩𑒄𑒞 𑒁𑒢𑒫𑒩𑒞 𑒔𑒪𑒰𑒨𑒧𑒰𑒢 𑒕𑒲 𑒂 𑒂𑒄 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒹 𑒄 𑒏𑒟𑒰 𑒥𑒰𑒿𑒔𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒹 𑒄 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑 𑒔𑒰𑒪𑒴 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒋 𑒮𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒌 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒪 𑒣𑒩 𑒙𑒰𑒿𑒑𑒱 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒰𑒃𑒞 𑒌 𑒁𑒮𑓂𑒣𑒞𑒰𑒪 𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒪𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒏𑒹 𑒔𑓂𑒫𑒰𑒑𑒮 𑒮𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒏𑒱𑒢𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒃𑒧𑒩𑓂𑒖𑒹𑒢𑓂𑒮𑒲 𑒏𑒹 𑒯𑒵𑒠𑒨𑒫𑒱𑒠𑒰𑒩𑒏 𑒫𑒰𑒞𑒰𑒫𑒩𑒝 𑒧𑒹 𑒖𑒞𑓄 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒏𑒹 𑒩𑒳𑒏𑒪 𑒮𑒧𑒨 𑒋𑒏𑒥𑒰𑒩 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒔𑒪𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒨 𑒕𑒻𑒏 𑒞 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒏𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒩𑒳𑒏𑒱 𑒖𑒰𑒨 𑒕𑒻𑒏, 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒢 𑒮𑒳𑓀𑒠𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒩𑒧 𑒒𑒛𑓃𑒲 𑒏𑒹 𑒢𑒻 𑒖𑒰𑒢𑒱 𑒏𑒲 𑒮𑒼𑒔𑒱 𑒏𑓄 𑒙𑒰𑒿𑒑𑒱 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒹𑒞𑒻𑒏। 𑒮𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒢𑒫𑒩𑒞 𑒔𑒪𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪। 𑒮𑒰𑒃𑒞 𑒋𑒞𑓂𑒞 𑒂𑒥 𑒥𑒪𑒰 𑒏𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪। 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒮𑒹 𑒠𑒹𑒐 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒢𑒩𑓂𑒮 𑒂 𑒧𑒹𑒛𑒱𑒏𑒪 𑒮𑓂𑒙𑒰𑒤 𑒂𑒨𑒪 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒑𑒹𑒪। 𑒢𑒱𑒞 𑒠𑒱𑒢 𑒃𑒧𑒩𑓂𑒖𑒹𑒢𑓂𑒮𑒲 𑒏𑒹 𑒋𑒏 𑒮𑒹 𑒥𑒜𑒱 𑒏 𑒋𑒏 𑒏𑒹𑒮 𑒠𑒹𑒐𑒨 𑒕𑒲, 𑒁𑒢𑒫𑒩𑒞 𑒙𑒱𑒏 𑒙𑒱𑒏 𑒏 𑒏𑒹 𑒔𑒪𑒄𑒞। 𑒑𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒧𑒹 𑒯𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒔𑒪𑒄𑒞 𑒣𑓀𑒐𑒰 𑒋𑒐𑒢 𑒬𑒰𑓀𑒞 𑒕𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒱𑒨𑒄 𑒖𑒹 𑒔𑒪𑒢𑒰𑒄 𑒏𑒹 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒢𑒫𑒩𑒞 𑒔𑒪𑒢𑒰𑒄, 𑒢𑒱𑒨𑒞 𑒔𑒰𑒪𑒱 𑒮𑒹। 𑒄 𑒢𑒻 𑒖𑒹 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒯𑒫𑒰 𑒏𑒹 𑒒𑒴𑒧𑓄 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒂 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒋𑒏𑒠𑒧𑓂𑒧𑒹 𑒬𑒰𑓀𑒞। 𑒯𑒧 𑒮𑒧𑒨 𑒏𑒹 𑒠𑒴𑒞 𑒕𑒲, 𑒞𑒻 𑒁𑒢𑒫𑒩𑒞 𑒔𑒪𑒨 𑒕𑒲, 𑒢𑒻 𑒧𑒾𑒮𑒧 𑒏𑒹 𑒪𑒹𑒪 𑒩𑒳𑒏𑒨 𑒕𑒲 𑒂 𑒢𑒻 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳 𑒏𑒹 𑒪𑒹𑒪।

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒋𑒧𑒯𑒩-𑒂𑒧𑓂𑒯𑒩, 𑒑𑒰𑒧-𑒒𑒩𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒏𑒩𑒃𑒞 𑒏𑒩𑒃𑒞 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰 𑒁𑒮𑓂𑒣𑒞𑒰𑒪 𑒏𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒂 𑒮𑒰𑒟𑒲 𑒢𑒩𑓂𑒮 𑒏𑒹 𑒑𑒰𑒮𑒱𑒣 𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒮𑓀𑒑 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒩𑓂𑒮 𑒏𑒹 𑒪𑒮𑒤𑒮 𑒏𑒹 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪 𑒖𑒻 𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒜𑓃𑒰 𑒫𑒱𑒿𑒠𑓂𑒩𑒳𑒿𑒧𑒱 𑒅𑒚𑒪 𑒕𑒪𑒱𑒯। 𑒢𑒠𑓂𑒠 𑒢𑒠𑓂𑒠 𑒥𑒖𑒪𑒱𑒯, 𑒥𑒾𑒂 𑒞𑒼𑒿

ঐ মরঁ মে নয পড়ীহ। মোন মে খপন নৌকৰী পৰ ধ্যান নগার্ঁ ।ফেৰ ও ন৯এ ন৯এ খাজ্ব ৰাতি ড্যূটী পৰ তৈনাত ডাক্টৰ নেন ৰাঁজন ঢনিহ -দেখিহ, খাগ্র ৰাগত গ্র ইটীৰাঁ ড্যূটী পৰ ছৌ, ৰাতি ৰেঁকাৰে নৈ জায কহীঁ।

-কিএ কাকী?- ও নরঁ যুৱা কঁপাউঁডৰ পৃছনকৌ।

-খৰে ও দাৰূ পী কে মাতন ৰহয ছৈ ভোৰে মো। কোনো কাজ ঠীক মে নৈ খারঁয ঢয। পতা নৈ কে ডাক্টৰ ৰঁনা দেনকৈ একৰা। পক্কা চোৰী চকাৰী মে ডাক্টৰ ৰঁনন হেতৈক।- ন৯এ ৯এ প্রোঢ়া নর্স পৃনঃ ৰাঁজন ঢনিহ।

-মূদা খারঁ মাগত কোনো গমর্জেঁমী নৈ খারঁয। তৈ ৰৌঁখা তোঁ কানি কান চাহে ত মূস্তা নে।

-নৈ কাকী! ঠীক ছৈ। খহিঁ কনি কান খাৰাম ক২ নিয।

-খৰে ন নে কনি কান ষ্টৈৰূঁনে পৰ মাথ ৰাখি কে ঝপকী। এত্ত কোন ঠেকান, কখন কে মৰ২ নেন খারিঁ জায।- প্রোঢ়া পৃনঃ ৰাঁজন ঢনিহ।

খাজূক ৰাতি মে খজরেঁ মন৯মিযত ৰূঁঝনা জা ৰহন ঢন। শহৰক একটা ছোড় পৰ ৰঁনন খস্পতান কে মন৯ম কেজ্বএন্টী মে খপশশ্কনী কোনো নরঁ ৰাঁত ত ঢন নৈ। কন্না-ৰোহট, ছাতী পিটগ্রত নোক, ঠীখম-ঠিল্লী, তামস, ঝগড়া-নফড়া, ৰিকনাংগতা, মৃত্থূ, কতেকো ত দেখন খছি হমৰ, ডাক্টৰ, নর্স খা ৰার্ড ৰাঁয মভ কে মংগ। স্বাগত

ডাক্টৰ, নর্স আ রার্ড রঁাযে জেকা হমৰো আর্ব ও সর্ব মনক্ষুস নৈ নাগে ছন। ভই সকয ঠৈক জে মন্বখক মোন মে রেদনাক একটা কোটা হোগত হোও, জে চাহে ত ককৰো ধীৰে ধীৰে খঠা হোগত হোগক আ কী তেজী সে। শ্বৰু শ্বৰু মে ত হমৰো হোও ছন জে কেকৰো ম্বওনা কে কনিকে কান রঁাদ ও সভ চাহক কপ কে সঁগ গপিযাওত আ ঠিঠিযাগত কোনা কে দেখা জায ঠৈক! ম্বদা কিছু মৃত্যু দেখনা পাঁছা ত হমক্ষু আর্ব ও অপশণ্বনী ভার সে মস্ত ভই গেন ছী আ একৰ সৰ্হক ঠিঠোনী পৰ মৃক্কিযা নৈত ছী।

ম্বদা তৈযো আজ্বক ও সর্দ ৰাতি কিছু রেঁসিএ অপশণ্বনী রুঁঝনা জা ৰহন ছন। খিড়কী কে কোনো ফুজন ভাগ সে ছনি ছনি ক অৰ্ওত ঘুপ অনহাৰ দেখা ৰহন ছন। দূৰ রঁাট পৰ নাগন ভেপৰ নাগট কে মৰকৰী ভূকভাক ক ৰহন ছন। দূৰ তক ণ্বহেসে আ চুপ্পী পসৰন ছন, এহি সৰ্হক রীঠ মে ণ্বণ্বৰক ভূকর্ আ কানৰ্ গজৰেঁ ভুতিযা সীনক পটকথা নিখি ছন। প্রোয়া নর্স ণ্বর্মী পৰ রৈঁসন ওঙ্ঘায নাগন ছনীহ। নরযুরক এক রেঁৰ প্বনঃ ৰোগী সৰ্হক ঠাহৰ নের্ই নেন রার্ড মে ৰাউঁড নের্ই নাগন।

হমৰ সূওযা অনরৰত অপন গতি সে টিক-টিক কৰগত ঘুমি ৰহন ছন। ছোটকী সূওযা আর্ব 3 আ 4 কে রীঠ মে ছন আ অপন মঁথৰ গতি সে 4 দিস রঁঢ়ন জা ৰহন ছন। কনিকরেঁ কান মে দূৰ সে মঁদিৰক ঘঁটী, মস্‌জিদক অজান, রঁস-গাড়ী কে পোঁ-পোঁ, ৰোগী কে পৰিজন সৰ্হক অফ়ৰাতফৰী দেখরাঁ স্বনরাঁ মে আর্যয রঁনা ছন, আনে দিন জেকা। ম্বদা এখন ত রিশ্বদ্ধ চুপ্পী পসৰন ছন, জেকৰা ণ্বণ্বৰক আরাজ রীঠ রীঠ মে তোৰি ৰহন

ছনা। ৱিশ্বস্থ ঢূপ্পী যেহো কখনো কান কে ৱঁস্ত ডেৰৱঁ**২** ৱঁনা হোগত ছগ্রক।

দ্বন্দ্ব নর্স খাৰঁ খনমনাযন খা নিশ্চিংত মন ভ গেন ছনথি। নৱন ভোৰ কে খাস মে হমৰ মূগযা যেহো খনৱৰত ৱঁঢ়ন জা ৰহন ছনা। ম্বদা গ্র কী !! খচানকে যে দেখয ছী জে কিছ নোক ৱঁদহৱাস মন ভেন দৌগগত ককৰো মস্ট্রেচৰ পৰ ন ক খাৰিঁ ৰহন খছি। ৱঁস্ত গংভীৰ একমীডেংট কে কেস ঠৈক মাগত। হে দৈৱঁ! গ্র ত কানী ৱাঁৱূঁ ছথীন। ঐ খস্পতান কে মানিকা। একটা টৈকমী ড ৰাগৱৰ খা মংগ মে প্ৰনিস ন ক খাযন ছনা। পছাতি ঘৰ**২**ক নোক যেহো পাংচগত জাগত গেন ছনাহ, মায-ৱাঁৱূঁ-পত্নী। কানগ্রত ৱিঁনখগত। -হে ভগৱতী! গ্র কি ভেন! পটনা এযৰপোর্ট নেন নিকনন ছনাহ কি খাধে ঘংটা ৱাঁদ গ্র খনহোনী ভ**২** গেনয হে মাগ্র।

কানী ৱাঁৱূঁ ৱেঁহোশ মস্ট্রেচৰ পৰ পড়ন ছনাহ। যোঁমে দেহ শোণিত যে নথপথ ভেন ছন, মাঁস ঠীক যে চনি নগ্র ৰহন ছনা।

নৱযুৱক কংপাউংডৰ ফুৰ্তী কে মংগ দানকা ৱেঁড পৰ নেটা ক**২** খাকমীজন নগা দেনকৈ। মাথ পৰ জত্ত যে শোণিত ৱঁহি ৰহন ছন তত্ত, টিচৰ খাযোডিন খা ৰমাযন যুক্ত কাটন নগা ক দ া কে ৰাখনে ছনা।

ৱার্ড ৱাঁয কে ভাগি কে ডাক্টৰ কে ৱঁজাৰঁ**২** নেন কহনে ছনা।

डा ৰঘুৱংশী ভাগন ভগন ৰূম সে আযন। যুৱা কংপাৰ্ডংডৰ ওকৰ মুঁহ সে দাৰু কে মহক মহসূস কেনে ছল। -কাকী সহিএ হয ছলিহ.... সাৰ ড্যূটিযো মে পীৰ্ঁয ছৈক।- মোনে মোন ও সো নক।

মুদা কানী ৰাঁৰূ কে ৱা হান মে দেখ কে ওকৰো নিশা ভতৰি গেল ছল। মোন আ হাথ **দুন্** কংপিত ভ**ই** ৰহল ছল ওকৰ।

সীনিযৰ নৰ্স ৰাঁজনিহ -সৰ! হিনকা ত্ৰুৰংত ওংট্ৰেঁট কৰৰাঁক হেতওক। সাঁস ঠীক সে নহি চলি ৰহল ছৈক। ব্ৰ্লড মে আক্সীজ়ন কেৰ স্তৰ গিৰল জা ৰহল ছৈক।

মুদা ডা ৰঘুৱংশী কে ওংট্ৰেঁট কেলাগ আৰিঁতে নৈ ছল। আ এমহৰ ’গোল্ডেন আরৰ’ কে এক এক কীমতী মিনট জে জান ৰঁচাৰঁ**ই** নেল মহত্বপূৰ্ণ হোওত ছৈক সে ৰীতল জা ৰহল ছল।

ঐ ক্ৰিটিকল সমষ মে ও ককৰো কোনা কহিতৱা জে হমৰা ৱা ওংট্ৰেঁশন নৈ আৰঁয অছি জে ওমৰজেংসী মে জান ৰঁচেৰাঁক পহিল কদম ছৈক। ও সাঁস নলী মে ঘুসৰঁয ৰঁনা পাৱাপ ন**ই** ক**ই** প্ৰযত্ন শুৰু কেনক। আ সংগে আন সীনিযৰ ডাক্টৰ এনিস্থীসিযা,সৰ্জৰী আ ক্ৰিটিকল কেযৰ কে সীনিযৰ ডাক্টৰ কে ৰঁজাৰঁ**ই** নেল কহনক। যুৱা কংপাৰ্ডংডৰ আনন-ফানন মে সভটা আৱশ্যক ফোন ক দেনক। সোঁসে অস্পতাল মে কানী ৰাঁৰূ কে একসীডেংট কে সমাচাৰ পসৰি গেল ছল। 15হে মিনট মে সভটা সীনিযৰ ডাক্টৰ আৰিঁ গেল ছল।

আক্সীজ়ন কে স্তৰ 0 পৰ ছল আ ধড়কন কে গ্ৰাফ সেহো স্ট্ৰেট নাগল দেখা ৰহল ছল।

ডা০ ৰঘুৱংশী ঋঁৱুঁৰৈঁগ সে সাঁস নলী মে ঘুসাযল গেল ছুঁৰেঁ সে সাঁস দ ৰহল ছল। এমহৰ কেজ্বএন্ট্ৰী মে শ্বভঠিতক লোক সৱঁহক ভীড় জমল জা ৰহল ছল। ঋঁততঃ কালী ৰাঁবূঁ কে ৰঁঠাওল নৈ জা সকল ছল। ৰার্ড মে কন্নাৰোহঁটৈ পসৰি গেল ছল। জৈ ৰঁগ লোগ তৈ ৰঁগ কেৰ ঋুস্বৰ ফুস্বৰ সেহো ভ**ই** ৰহল ছল। মাতম কে ৰীঠ লোক সৱঁ কালী ৰাঁবূঁ কে জীৱন কে ঋপনা ঋপনা তৰহ সে যাদ ক**ই** ৰহল ছল। হমদ্দ কন্নী কান লেল কালী ৰাঁবূঁ কে ঋতীত মে চলি গেল ছলদ্দ।

সহৰসা জিলা কে একটা গাম মেঁ কালী কাঁত কে জনম ভেল ছল । মাত্র-ৰাঁপ নাম ৰাখলে ছলাহ কালী কাঁত মুদা লেলপন মে গামক লোক দ্দনকা "কৰিযা" কহি সম্বোধিত কৰৈত ছল। সাগত ঐ তৰহক সম্বোধন কে চযল মে সামাজিক পৰিস্থিতি কে সেহো যোগদান ৰহয ছৈক। দ্দনকৰ পিতা জী হাগ্র স্কূল মেঁ পীর্ডন ছলাহ। দ্দনকৰ এক মাত্র সপনা ছল কি দ্দনকৰ ৰেঁটা ক দিন ডাক্টৰ ৰঁনি জাএ। কালী কাঁত কে পিতা সৱঁ কিছু কৰয লেল তৈযাৰ ছলাহ, জৈ সে দ্দনকৰ ৰেঁটা ডাক্টৰ ৰঁনি সকয।

কালী কাঁত মৈট্রিক পাস কএলা কে ৰাঁদ এক প্রসিদ্ কোচিঁগ সংস্থান মেঁ নামাংকন কৰেলক। কৰিযা এক সাধাৰণ ছাত্র ছল। মুদা ৰাঁবূঁজী কে গঞ্জা ঋা ৰঁল ভৰোসে মেডিকল কে তৈযাৰী শ্বৰূ কেলক। মুদা দূ ৰেঁৰ ঋপনা ভৰি প্রযাস কেলা কে ৰাঁদো সৱক ৰী সীটঁ পৰ এমৰীৰীএস মেঁ প্রৱেশ নহি ভেঁটঁ সকল। পিছড়া ৱৰ্গ কে কোটা মেঁ সেহো নৈ। লেকিল কৰিযা কে পিতা হাৰ মাললিহাৰ নহি ছলাহ। ও ঋপনা ৰেঁটা কে ডাক্টৰ ৰঁনয কে জিদ্দ মেঁ ঋঁততঃ

एकटा प्राइवेट मेडिकल कालेज मे नामांकन करा देने छलखिन।

कानी कांत आर ओहि प्राइवेट मेडिकल कालेज मे एमबीबीएस के पढ़ाइ शुरू केलक। मुदा ओकर ध्यान मेडिकल पढ़ाइ सँ बेसी मार्केटिंग आ एडमिशन प्रोसेस मे लागल छल। दोसर साल सँ ओ एडमिशन प्रोसेस मे लागि गेल। मेनेजमेंट आ एजें संगे मिल विद्यार्थी सबके एडमिशन करा कइ कमिशन कमाय लागल छल।

समय के संग-संग, कानी कांत एकरा अपन व्यवसाय बना नेने छल। अपन व्यवसाय मे ओकरा सफलतो भेटैलगल। संगहि ओ एमबीबीएस कोर्स सेहो कोनो तरहे पूरा केलक। ओकर पिता बड्ड खुश छलाह जे हुनकर बेटा डाक्टर बनि गेल। ओकर माता जी सेहो खुश छलिह जे हुनकर बेटा पढ़ाइए के समय सँ कमाइ करय लागल छल आ खूब कनेक्शन बना नेनेक अछि।

कानी कांत एडमिशन काउंसिलिंग आ प्लेसमेंट बिजनेस मे तेजी सँ बढ़य लागल छल। ओ खूब पाइ कामाय लागल। ओ ऐ धंधा मे एना क डूबी गेल छल कि नैतिकता के सेहो बिसरि गे । ओ मेडिकल प्रवेश परीक्षा, काउंसिलिंग आ एडमिशन मे अ ैतिक आ अनुचित प्रयोग मे सेहो लागि गेल छल।

लोक सभ, जे ओकरा "करिया" कहैत छल, आर ओकरा "कानी बाबू" कहै लागल छल। धीरे-धीरे ओ अपन क्षेत्र मे बड्ड प्रसिद्ध आ गणमान्य व्यक्ति भ गेल छलाह। ओ सहरसा मे एकटा मल्टीस्पेशलिटी सिटी अस्पताल बनाओल। जे से हुनक व्यवसाय आ

প্রসিদ্ধি দ্বন্দ্ব মে আৰ বেঁসি বৃদ্ধি ভেল ছল। মুদা, হুনক কাৰোবাঁৰ মেঁ বঁঢ়ত ৰাস্ অনৈতিকতা ছল, জেকৰ কাৰণেঁ কৈ টা কুশল ডাক্টৰ সভ মেডিকল সিস্টম মেঁ শামিল ভ২ ৰহল ছল।

এক বেঁৰ কালী বাঁবূঁ কে পিতাজী হুনকা টোকনেহো ছলাহ , "বেঁটা, হম অহাঁ কে ডাক্টৰ বঁনবঁয চাহৈত ছলহুঁ, মুদা অহাঁ অপন ৰাহ বঁদলি লেলহু অছি। ঊ ধন-সঁপত্তি আ প্রসিদ্ধি কে সঁগ নৈতিকতা আ ঈঁমানদাৰী সেহো মহত্ত্বপূর্ণ অছি।"

কালী বাঁবূঁ, কিছু ক্ষণ লেল অপন পিতা কে ঊ শব্দ সুনি ঠমকি গেল ছলাহ। ও সোচয লগল ছলাহ, কি কী ও সচমুচ ডাক্টৰ বঁনল অছি যা একটা ধঁধেৰাঁজ? ওকৰ মন মেঁ সৱাল উঠল। মুদা, কালী বাঁবূঁ কে নাম আ কমাঊ কে তৃষ্ণা হুনকা অনৈতিকতা কে এহি বাঁট পৰ আগূ বঁঢ়বৈত ৰহল ছল।

বর্তমান মে ঘূৰল ত দেখয ছী জে ক্রিটিকল কেযৰ কে কঁসল্টেন্ট কে নজৰি ডা০ ৰঘুবঁশী কে একটিবিটী পৰ গেল। ও দেখলা জে ঈঁন্টুবেঁশল ট্যূবঁ সাঁস নলী (ট্রেকিআ) কে বঁদলা মে খানা কে নলী (ঈসোফৈগস) মে ঘুসাওল ছৈক।

বার্ড মে পসৰল কল্লাৰোহটে কেৰ বীচ মে ক্রিটিকল কেযৰ কঁসল্টেন্ট হমৰা নীচা মে ৰাখল কুর্সী পৰ আৰিঁ বৈঁস গেলা আ সঁকেত সে ডা০ ৰঘুবঁশী কে বঁজেলখিন।

পুছলখিন - সব কে কোন স্থিতি মে আনল গেল ছল.... কী কঁডীশন ছল ... আদি আদি..

अंत मे कहलखिन -डा0 रघुवंशी! हुनकर सही जगह नै छल आ अहाँ अंदर केने जा रहल छलिऐ। अहाँ एमरजेंसी मेडिकल आफिसर छी आ अहाँ एखन धरि हुनकर साँस नली मे घुसेनाय नै ीखने छी! अहांक मुँह से दारू के महक आबि रहल अछि! अहाँ ड्यूटी पर दारू पीबैय छी?

आखिर अहाँ एमडी कोना केलहुँ आ अहां के ऐ महत्वपूर्ण पोस्ट लेल सेलेक्ट कोना कैल गेल?

डा0 रघुवंशी मुँह लटकौने ठाढ़ छला। ओ किछ नै बाजला। मुदा ओकर माथा मे निश्चितते किछु परिघटना चलचित्र जेका घुमल छल जेकर प्रभाव हम ओकरा चेहरा पर देख लेने छलियइ।

डा0 रघुवंशी के एमबीबीएस आ पीजी एड्मिशन के जोगा ़ कानिए बाबू त लगेने छलखिन बिना कोनो मेरिट के तिकड़म से। आ कालचक्र के प्रभाव एहन जे कानिए बाबू हिनका एहि पद लेल सेहो सेलेक्शन केने छलाह कैएक टा मेरिटोरियस डाक्टर के उपर वरियता द के, किएकि त डा0 रघुवंशी हुनक एकटा धनाढ्य ब्राण्ड के लड़का छलय।

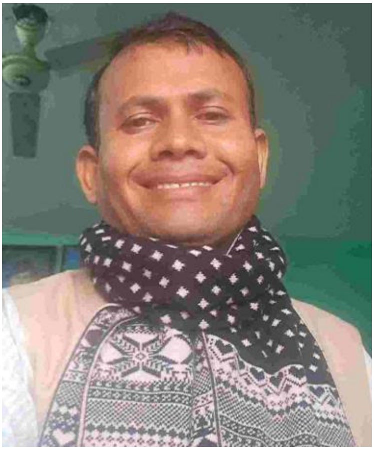
हम आ ई वार्ड के देखाल बहुत बास केस देखने छलियय आइ धरि ऐ केजुएल्टी मे। नार्डमोब केस के बीबीतो आ बहुत केस मे मरितो। कतेको डाक्टर, नर्स, परिजन के देखल छी मरीज के जियाबै लेल जी जान लगाबैत। मुदा आजुक घटना ऐ सब से अलग छल। ऐ अस्पताल के मानिक अपनहि अस्पताल मे समय पर सही इलाज नै मिलले मृत्यु के प्र प्त

ভেলাহ। কদাচিত ঐ কালচক্র কে ৰচনা কালী ৰাঁৱূ স্বয়ং কেলে ছলাহ।

- **প্রণৱ কুমাৰ ঝা [ৰাষ্ট্রীয পৰীক্ষা ৰোর্ড, নঙা দিল্লী 20.07.2024]**

অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৩.সংতোষ কুমাৰ ৰায 'ৰঁষৌহী'- ডাযৰী- 'নর যূ ষ্ট'

সংতোষ কুমাৰ ৰায 'বঁটোহী'
ডাযৰী- 'নব যূ ট্রী'

অপ্রৈল , 2017

দুৰ্গা সপ্তশতী পাঠ : চৈতী দুৰ্গা পূজা

কনশ স্থাপন ভই গেনৈ ঋাজ্ব । কমনা সঁ জন ভৰি কই সভ কিযো নৌনকিহিন। 2017 সান কেঁ মাঠ মে সৃষ্টি কেঁ জন্ম ভেন ছন। ও হমৰ পহিন সংতান ছথি। সৃষ্টি কেৰ ঋসনী নাম 'ঋপৰাজিতা' ছিযৈয। মাঁ দুৰ্গা কেৰ নাম ছিযৈয ঋপৰাজিতা। মাঁ দুৰ্গা কেৰ নাম হম ঋপন বেঁটী কেঁ নেন চুননৌং। গ মৰি কই জী গেনীহ। তেঁ একৰ নাম ঋপৰাজিতা ৰখনহুঁ ঋছি। পূৰা ম থা ছিনা নেনহুঁ হম। জেনা পুৰহিত ছিনা নৈত ছথি। পীযৰ ৰংগ মে ৰংগনাহা ধোতী, নান গমছা, ভজৰা গংজী পেহেন কেঁ হম পঠৈত বঁননহুঁ ঋছি। গাম মে পঠৈত বঁনরাক ও হমৰ পহিন ঋৰসৰ

ছল। মোন ভীতৰ সঁ হৰখিত ছল। পোথী অপনা লগ নহি ছল। অনখদের ৰাঁৰাঁ সঁ পোথী মাঁগি ক**ই** পাঠ কৰবাক নিশ্চয কেলহুঁ।

জিনগী কেৰ এ পহিল অনুভৱ ছল এ হমৰা লেল। মাঁ দুর্গা কেঁ আহ্বান কেলাক ৰাঁদ কীল, কৰচ, অর্গলা কেৰ পাঠ কৰৈত অংত মে আৰতী পৰ খতম কৰৈত ছলহুঁ। দুর্গা সপ্তশতী পাঠ কৰৈ মে ৰঁড় মেহনত ছৈ। সভ পণ্ঠৈত পাঠ ক**ই** নৈত ছলাহ, তৰঁ হমৰ পাঠ খত্মে হোযত ছল। হম, অজীত কাকা, কৌশলজী পাঠ কৰৈত ছলহুঁ। পৰমেশ্বৰ ৰাঁৰাঁ, মুখিযাজী ৰাঁৰাঁ আওৰ সহঁৰিযা গামক পণ্ঠৈত সভ মিলি ক**ই** দুর্গা সপ্তশতী কেৰ পাঠ কৰৈত ছলাহ।

অপ্রৈল, 2017

মধেপুৰ : সংঘত চৌক

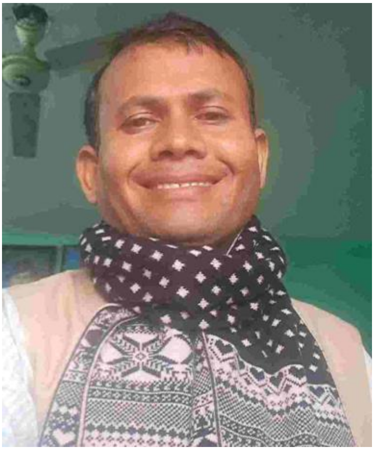
জযপ্রকাশ নাৰাযণ কেঁ সংগ ঝংঝাৰপুৰ হোযত মধেপুৰ পহুঁচলহুঁ। এ মহিশাম ৰোড ছিযৈ। সংঘত চৌক সঁ আগাঁ। দিল্লী পৰ্ব্লিক স্কূল হম আৰিঁ গেলহুঁ অছি। প্রেমজী একাউণ্টেণ্ট ছথি আওৰ সুৰেন্দ্র নাথ মিশ্র অএ বিদ্যালয কেৰ ডাযৰেক্টৰ ছথ । হম দিল্লী সঁ এলাক ৰাঁদ ঘৰ পৰ ষ্টূশন পঢ়া ৰহল ছলহুঁ, পৰঞ ঠ ওএ সঁ জিনগী আগাঁ নহি ৰঁঢ়ি ৰহল ছল। হম ৰেঁৰোজগাৰ মাফিক ছলহুঁ।

সংঘত চৌক পৰ ডীপীএস কেঁ ছাত্ৰাৱাস চলি ৰহল ছল। ৰহৰাক ৰেঁৰস্থা ৰঁনি গেল আওৰ খেলৈ কেৰ ৰেঁৰস্থা সেহো ভ গেল। সংঘত চৌক সঁ অপন জিনগী কেৰ ফেৰ সঁ শুৰুআত কেলহুঁ হম। দিলীপ

ঝা জী কেৰ ও মকান ছনৈন্হ। আওৰ সমস্তীপুৰ কেৰ ৱার্ডন ছেনৈক। পঠন-পাঠন কেৰ জিনগী। তীন মাসক ৱাঁদ ডীপীএস কেৰ প্ৰিংসিপন ৱনৌন গেন। শুৰুআত মে টীচৰ কেৰ অংগ্ৰেজী ৱড় ফিৰিশান কেনক। নৰীং-দসৰীং কেঁ গণিত পঢ়াৰ্বে কেৰ পৰীক্ষণ ভেন। নৰীং-দসৰীং কেঁ ৱিদ্যার্থী খূৰ্ ফিৰিশান কেনক। কাৰণ ঙা নহি জে হমৰা গণিত পঢ়ৌন নহি হোএত ছন। কাৰণ ঙা ছন জে কিছু শিক্ষক ৱিদ্যানয পৰ হাৰী ছন আওৰ ও কোচিংগ কেৰ চক্কৰ মে হমৰা ফিৰিশান কৰাৰৈত ছনাহ জে সংতোষ জী হমৰ কোচিংগ নহি ৱন্দ কৰা দিঐ । ৱড়-ৱড় খিস্সা ভেন ওতহ। ৱিদ্যার্থী আওৰ কিছু শিক্ষক কঁ ৱীচ অনগ গ্ৰুপ কেৰ ৰিশ্তা ৱনি গেন ছনৈক। মহৌন খৰাৰ্ ভ গেন ৰহৈ। অঙা মহৌন কেঁ সুধাৰনৈ জৰুৰী ছেনৈক। এক কেঁ ৱাঁদ দোসৰ , ফেৰ তেসৰ শিক্ষক ক ঁ গঙ্কূন সঁ ৱাঁহৰি কেনহুঁ। ৱড়-ৱড় ৰাজনীতি ভেনৌ। দ ৱেঁৰ মধেপুৰ থানা কেঁ সামনা কেনহুঁ। গঙ্কূন কেঁ ৱিদ্যার্থী কেঁ তোড়ৰ ক ষড্যংত্ৰ কিছু শিক্ষক কেনক। কিছু ৱিদ্যার্থী নেশনন পৱ্নিক স্কূন, ডীএৱী আওৰ আন-আন ৱিদ্যানয চনি গেন। পৰংতু হম ডীপীএস কেঁ মহৌন ঠীক কৰৱা মে সফন ভেনহুঁ। ছাত্ৰাৱাস কেৰ ৱার্ড মেহো ভেনহুঁ। কে সী সিন্হা আওৰ আৰ ডী শর্মা কেৰ গণিত হম পঢ়া ৰহন ছনহুঁ। গণিত হমৰ নীক ছন।

অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৭.সঁতোষ ঀুমাৰ ৰায 'ৰঁগৗেহী'- নঘুকথা: ঠশ্মা রানা রাঁ ◌া

সঁতোষ ঀুমাৰ ৰায 'ৰঁগৗেহী'

নঘুকথা: ঠশ্মা রানা রাঁরাঁ

" ঞ নীক ঠিযৗে জে তোঁ ঠশ্মা নগারৈত ঠেঁ । ঋাজ্বক সময মে মোরাঁঞন ঋাযনাক রাঁদ ধিযোপ্বতা কেঁ ঋাঁখি কেঁ ৰোশনী কম ভ ৰহন ঠৈ " , ঞ্র রঁডরঁডাযত কাকা দানান দিস ঞেনাহ।

ধিযা পুতা সভ মোৰাঁগন দেখরা মে পৰিক গেল অছি। হমৰ ৰেঁটা অধাংশ মোৰাঁগন মে ঘুমন ৰহৈত অছি। মায কেঁ কোনো কাজ ৰহৈত ছৈন্হ, তঁ ও শুৰুআত মে অপন কাজ নিকানৈ নে মোৰাঁগন ধিযাপুতা কেঁ দৈত ছথিন্হ। ৰাঁদ মে মোৰাঁগন কেঁ চস্কা নগনাক ৰাঁদ ধিযাপুতা মোৰাঁগন নেন মায-ৰাঁপ কেঁ ফীৰিশান ক দৈত ছৈ।

সংযুক্ত পৰিৰাৰ কেঁ রিঘটৈনক ৰাঁদ একল পৰিৰাৰ মে ৰঁঢ় া কেঁ ধৰনিহাৰ কিযো নহি ৰহৈত ছৈ। পহিনে পৰিৰাৰ কেঁ সভ নোকনি মিলী কই ধিযাপুতা কেঁ কোৰা-কন্হা নৈত ছেনৈক। নান্ িটা সঁ ধিযাপুতা চিৰৈ-চুনমুন কেঁ খিস্সা-পীহানী দাদী-নানী সঁ সুনি কই সুনোযন ৰহতি ছনাহ। পৰঞ্চ আজ্ব সময ৰঁদৈন গেল ছৈ । মোৰাঁগন কেঁ রিঁনা কিযো নহি ৰৈহ সকৈত অছি।

" কী ভেনহ ? অধাংশ কেঁ আঁখি দেখৌনক ? নাহন নই জাহ ।
", কাকা পুছনাথি।
"নাহন নই জেৰোঁ। টাকা কেঁ জুগাড কই ৰহন ছিযৌ। অছি তঁ পাঁচো হজাৰ টাকা দিযৌ, ন ? " , হম প্ৰত্যুত্তৰ দে িযৌন্হ।

কাকা কহনাহ অছি, " হম কোনো কমৈত ছী । ঘৰ ৰৈঁসনা দস ৰঁৰখ ভ গেন। হমৰা টাকা কতই সঁ ঔত ? বৃদ্ধা পেঁশন সৰকাৰ সময পৰ নহি দৈত ছৈ জে ৰেঁক খাতা মে সঁ পাঁচো সৈ টাকা তোৰা দৈতিঅহ ।"
হম কহনিযৌন্হ , " ক্যা ৰাম কুমাৰ ভৈয্যা এক্কো টা টাকা নকত্তা সঁ নহি ভেজৈত অছি ?"

কাকা হৰোঁডকাৰ মাৰি ক**ই** কান**ই** নেগেনাহ। নান্হিটা ধিয়া ৃতা জকাঁ নোৰ ঋাঁখি ঘঁ ৰঁহ**ই** নেগেনৈহ।

" ও ঘাৰ ঘভ হমৰা ঘমন ঋৰ্ঠন্নীযো নহি দৈত ঋছি। বৃষ্কা পেঁশন কেৰ একটা মাত্ৰ ঘহাৰা ঋছি। ঘাৰ ঘভ কেঁ ঋপনো পৃত ৈন্হ। হমৰে জকাঁ ভীখ মঁগতাহ। " . কাকা ৰঁজনাহ ।

ঋযাঁশ কেঁ ঋাঁখি নান ভ গেন ছৈ। ও দূ-দূ ঘঁটা তক মোৰাঁগেন দেখৈত ৰহৈত ঋছি। শাটঁ ৰীডিযো ঋাওৰ ৰীন কেঁ জম না ঋাৰিঁ গেন ছৈ। ওঁস্টাগ্ৰাম পৰ নোক ফেমঘ ভ ৰহন ছথি। ঘৰ্ঁঘক্ৰাওৰঁৰ কেঁ ঘঁখ্যা ৰঁঢি ৰহন ছৈ। নোক ফেঘৰূঁক পৰ ফেমঘ ভ ৰহন ছৈ। যূট্যূৰঁ পৰ ৰীডিযো ঋপনোড ক**ই** ৰহন ছৈ। নাগেক ঋাওৰ শেযৰ ভ ৰহন ছৈ।

ঋঁধৰাঠাঠী কেঁ ডাক্টৰ ঋাঁখি মে ডানৈ ৰানা একটা নিক্কীড হমৰা দেনক। হম ৰাঁগেক পৰ ঠঠি ক**ই** গাম দিঘ ৰিদা ভেনহুঁ ।

ঋপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাণ্ড।**

২.৫.পৰমানন্দ নান কর্ণ- আশ্বিন মাসক একাদশীক মাহাত্ম্য

একাদশী মাহাত্ম্য

আশ্বিন মাসক একাদশীক মাহাত্ম্য

(পদ্মপুরাণ উত্তর খণ্ড)

যুধিষ্ঠির কহলনি - মধুসূদন ! কৃপা কয় হমরা ই বতাউ জে আশ্বিন মাসক কৃষ্ণ পক্ষ মে কোন একাদশী হোয়ত অছি ?

ভগবান্ কহলনি - রাজন্ ! আশ্বিন মাসক কৃষ্ণ পক্ষ মে 'ইন্দিরা' নাম সঁ একাদশী হোয়ত অছি , ওহি ব্রতক প্রভাব সঁ পৈঘ সঁ পৈঘ পাপক নাশ ভয় জায়ত অছি । নীচ যোনি মে পড়ল পিতর কেঁ সেহো এহি একাদশীক প্রভাব সঁ সদগতি ভেঁট জায়ত অছি ।

বাজন্ ! বড় প্রবান বাঁত অছি . সত্য যুগ মে ইন্দ্রসেন নাম সঁ একটা বিখ্যাত বাজকুমাব ছলাহ , জে মাহিষ্মতীপুবীক বাজা ভেলাহ । ও ধর্মপবাযণ ভহ প্রজাক পালন কবৈত ছলাহ । হুনকব যশ সব দিশ ফৈলল ছল । বাজা ইন্দ্রসেন ভগবান্ বিষ্ণুক ভক্তি মে তৎপব বহৈত ছলাহ । ও গোবিন্দক মোক্ষদাযক নাম সঁ জপ কবৈত অপন সময বিতাবৈত ছলাহ । ও বিধি বিধান সঁ অধ্যাত্মিক চিন্তনমে লাগল বহৈত ছলাহ । এক দিন বাজা বাজ্যসভা মে বৈসল ছলাহ ,তখনহি দেবর্ষি নাবদ আকাশ সঁ উতবি ওহি ঠাম এলাহ । হুনকা আবৈত দেখি বাজা ঠাঢ ভহ গেলাহ আ বিধি বিধান সঁ হুনকা পূজন কহ বৈসক লেল আসন দেলথিন , তকব বাঁদ ও কহলনি - হে মুনিশ্রেষ্ঠ ! অপনেক কৃপা সঁ হম সকুশল ছী । আজ অপনেক দর্শন সঁ হমব সব যজ্ঞ সফল ভহ গেল । দেবর্ষি অপনেক আগমনক কাবণ বতা কহ অহাঁ হমবা পব কৃতার্থ করু ।

নাবদ জী কহলনি - বাজন ! হম অহাঁ কেঁ আশ্চর্যক বাঁত কহৈত ছী । হম ব্রহ্মলোক সঁ যমলোক আযল ছলহুঁ , ওহি ঠাম বৈসা কহ যমবাজ হমব ভক্তিভাব সঁ পূজা কেলনি । তখন যমবাজক সভা মে হম অপনেক পিতা কেঁ দেখলে ছলহুঁ । ও ব্রত ভংগক দোস সঁ ওহি ঠাম আযল ছলাহ । বাজন ! ও অহাঁক লেল একটা সঁদেশ দেলনি অছি । ও কহলনি অছি জে অহাঁ 'ওন্দিবা'

একাদশীক ব্রত কহ ষ্মনকা ওকব প্বণ্য সমর্পিত কবিওন ,জাহি সঁ ষ্মনকা সৃষ্মাক প্রাপ্তি হেতৈন । ষ্মনকব সঁদেশ নহ কেঁ হম থপনেক নগ থাযন ছী । বাজন ! পিতা কেঁ সৃষ্ম নোক প্রাপ্তিক নেন 'ঙান্দিবা' একাদশীক ব্রত করু ।

বাজা কহননি - ভগরন্ ! ঞ্চপা কহ 'ঙান্দিবা' একাদশী ব্রতক সঁরঁধ মে রতাউঁ । কোন পঞ্চ মে কোন রিধি সঁ ঙা ব্রত কব'ক চাহী ।

নাবদ জী কহননি - বাজন্ ! হম থপনেক এহি ব্রতক শ্বভকাবক রিধি রতা বহন ছী ।থাশ্বিন মাসক ঞ্চষ্ণ পঞ্চ মে দশমীক দিন শ্রদ্ধা ভার সঁ ভোব মে নহাউঁ, তকব রাঁদ দ্বপহব মে নহায সোনাঙা কেঁ এক সময ভোজন কবর থা বাতি মে নিচা মে রিঁছাওন রিঁছা কেঁ স্বতর । ফেব ভোব ভেনা পব একাদশী কেঁ দতমৈন সঁ ম্বঁহ ধোথর । তকব রাদ ভক্তি ভার সঁ দিন মে উঁপরাস কবর । দ্বপহব রাঁদ পিতবক খৃশীক নেনে শানিগ্রাম শিনা নগ রিধি রিধান সঁ শ্রাদ্ধ কবর । শ্রাদ্ধক রাদ ব্রঁবাহ্মণ কেঁ থাদব সঁ ভোজন কবা দক্ষিণা দের । পিতবক কেঁ থর্পিত থন্নময পিণ্ড সূঁঘি কেঁ গায কেঁ খিনা দের । তকব রাদ ধ্বপ থগবরঁত্তি সঁ ভগরান হ্বষিকেষক পূজন কবর । বাতি ভবি ষ্মনকা নগ জগবনা কবর । ভোব ভেনা পব দ্বাদশীক দিন ফেবি ভক্তি ভার সঁ শ্রীহবিক পূজন কবর । পূজনোপবান্ত

ব্রাহ্মণ ভোজন করা , ভাঙা -বন্ধু আদি সঁগ মৌন ভই ভোজন করব । এহি ব্রতক প্রভার সঁ অপনেক পিতর বৈকুণ্ঠ ধাম চলি জেতাহ ।

ভগরান্ শ্রীকৃষ্ণ কহলনি - রাজন্ ! রাজা ঈঁদ্রদের সঁ এনা কহি দেরর্ষি নারদ অন্তর্ধ্যান ভই গেলাহ । তকর বাদ রাজা স্নানকব রতাওন গেন রিধি সঁ এহি একাদশী ব্রতক অনুষ্ঠান কেননি । ব্রত পুরা ভেনা পর আকাশ সঁ ফুনক বঁরখা ভেন । রাজা ঈঁদ্রসেনক পিতা গরুড় পর সরাব ভই শ্রী রিষ্ণুধাম চলি গেলাহ আওর রাজর্ষি ঈঁদ্রসেন সেহো অকণ্টক রাজ ভোগি অপন বেঁটা কেঁ রাজা সৌঁপি স্বর্গলোক চলি গেলাহ । এহি কথাক পঢ়না র স্বননা সঁ মানুখ সর পাপ সঁ মুক্ত ভই জাযত ছথি ।

যুধিষ্ঠির কহলনি - মধুসূদন ! আর কৃপা কহ ঙা রতাউঁ জে আশ্বিন মাসক শুক্ল পক্ষ মে কোন নাম সঁ একাদশী হোযত অছি ?

ভগরান্ শ্রীকৃষ্ণ কহলনি - রাজন্ ! আশ্বিন মাস মে 'পাপাঙ্কুশী' নাম সঁ একাদশী হোযত অছি । ও সর পাপ কেঁ হরই রানী আ উত্তম একাদশী অছি । ওহি দিন সর মনোরথক প্রাপ্তিক নেন,মোক্ষ আ স্বর্গ প্রাপ্তিক নেন পদ্মনাভ সঁজ্ঞক হমর পূজন কর'ক চাহী । জিতেঁদ্রিয মুনি নোকনি কতেকো বঁরখ তপস্যা কই জে ফন পাবৈত ছথি , রএহ ফন ওহি দিন গরুড়ধ্বজক নমন করনা সঁ মিনৈত অছি । পৃথ্বী পর জতেক তীর্থ আ

দেরানয অছি , সরহক সেরন সঁ জতেক ফন মিনৈত অছি , ওতরে ফন ভগরান্ রিষ্ণুক নাম সঁকীর্তন সঁ মিনৈত অছি আ ও যমনোকক যাতনা নহি ভোগৈত ছথি । জোঁ দোসব কোনো প্রসঁগ মে কেরন একাদশীক উঁপরাস কহ নেন জায , তহ ও কখনহুঁ যম যাতনা নহি ভোগৈত ছথি । জে রিষ্ণু ভক্ত ভগরান্ রিষ্ণুক নিন্দা কবৈত ছথি ম্নানকা ঘোব নবক মে তখন ধবি পকাওন জাযত অছি জখন কি ম্নানক উঁম্র চৌদহ ইঁদ্রক আয়ু প্বা নহি ভহ জাযত অছি । ঙা একাদশী সুন্দ্ব ,নিবোগ কাযা , স্বন্নব ভার্যা ,ধন আ মিত্র প্রদাত্রী অছি । বাজন্ ! একাদশীক দিন মে উঁপরাস আ বাতি মে জাগবণ কবনা সঁ অনাযাস রিষ্ণুধামক প্রাপ্তি হোযত অছি । বাজন্ ! এহি একাদশী সঁ মাহ পক্ষক দশ, পিহ পক্ষক দশ আ স্ত্রী পক্ষক দশ পীঢ়িক উঁদ্ধাব ভহ জাযত অছি । ঙা ব্রত কবহ রানা মন্নষ্য দিরাকপ ধাবী , চতুর্ভুজ , গরুড়ক ধ্বজা সঁ যুক্ত , হাব সঁ স্বশোভিত আ পীতাম্বৰধাবী ভগরান্ রিষ্ণুক ধাম জাযত ছথি । আশ্বিন মাসক শুকু পক্ষ মে পাপাঙ্কুশা কবনা সঁ মানর সর পাপ সঁ মুক্ত ভহ শ্রী হবিক নোক জাযত ছথি । জে নোকনি সোনা , তিন , ভূমি , গায , অন্ন , জন , পানি ,জূতা আ ছাতাক দান কবৈত ছথি ও কখনহুঁ যমবাজ কেঁ নহি দেখৈত ছথিন । বাজন্ ! দবিদ্র নোকনি কেঁ যথাশক্তি দান কব'ক চাহী । জে নোকনি হোম ,

स्नान,जाप, ध्यान आ यज्ञ आदि मे पुण्य कर्म करैत छथि, ओ यमक यातना नहि सहैत छथि । पुण्यात्मा लोकनि दीर्घायु , धनाढ्य , कुलीन आ निरोग होयत छथि । एहि विषय मे विशेष की कहन जाय , एहन लोकनि केँ दुस्मति नहि होयत छैन आ धर्म सँ युक्त लोक जायत छथि ।

नाम - परमानन्द लाल कर्ण ,पिताक नाम - स्व० परमेश्वर लाल कर्ण ,माताक नाम - स्व० ऊषा देवी , गाम - घोघसर , पो०- विवौल , जिला - दरभंगा ,सिक्षा -स्नातकोत्तर ,सेवानिवृत्त ,प्रबंधक, सेंट्रल बैंक आफ इंडिया Email - karnpnl@gmail.com .mobile No. 7677179516.

******

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

২.৯.ডা যোগানন্দ ঝা- সনেস: এক টিপ্পণী

सनेस : एक टिप्पणी

कविता मानव जीवनक अभिव्यक्ति थिक। मानव जीवनक दुख-दैन्य, आशा-निराशा, हास-विलास, रुदन-क्रन्दन, सुख-समृद्धि ओ समस्त नीक-बेजायक तात्विक विमर्श कविताक विषय रहल अछि जकरासँ प्रेरणा ग्रहण कऽ मानव आदर्श जीवन-पद्धति ओ अलौकिक आनन्दक प्राप्ति दिस उन्मुख रहल अछि। एही अर्थमे काव्यकेँ जँ ब्रह्मानन्द सहोदर कहल गेल अछि तँ युगचेतनाक प्रतिपादक सेहो मानल जाइत रहल अछि। 'सनेस' कविता संग्रहक गीत ओ कविता सभमे एक दिस जँ मानव-मनक उच्छल अनुरागक दर्शन होइत अछि तँ दोसर दिस आधुनिक युगक उत्ताप सेहो उद्घाटित करैत अछि।

एहि कविता संग्रहक प्रणेता छिकाह श्री कामेश्वर चौधरी जे मधुबनी जिलाक मेहौल ग्रामक निवासी आ दिल्ली नगर आप्रवासी छिकाह। मातृभाषाक प्रति बाल्यकालेसँ उमड़ल हिनक अनुराग उच्च पदस्थ वृत्तिपक्षक वात्याचक्रमे सुषुप्त मुदा संरक्षित रहल आ वार्धक्यावस्थामे बान्ह तोड़ि सरिता जकाँ उन्मुक्त नर्तनमे प्रवृत्त भेल अछि जकर बानगी थिक सनेस संज्ञक प्रथम पुष्प जकरा मातृवाणीक चरण पर अर्पित कऽ ई कृतार्थ भेल छथि। यैह मातृभाषानुराग हिनक एहि पोथीक कण-कणमे समाहित छनि। सहजहिँ हिनक प्रत्येक गीत ओ कविता सहृदयक हृदयाह्लादक अछि।

'सनेस'क कविता संसारकेँ तीन खण्डमे विभाजित कयल गेल अछि क्रमशः भक्तिगीत, लोकगीत आ काव्यधारा। प्रथम खण्डमे हिनक दस गोट, द्वितीय खण्डमे बारह गोट ओ तृतीय खण्डमे तीस गोट रचना अनुस्यूत छनि जे हिनक प्रौढ़ कवि-व्यक्तित्व साक्षी बनल छनि अछि।

इष्टक प्रति अनन्य अनुरक्तिकेँ अंकित कहल जाइत अछि चाहे ओ सगुन हो वा निर्गुण दुनूमे अपार ईशक प्रत्येक स्वरूप सौन्दर्य ओ अपरिमित ऐश्वर्यक परिकल्पना कयल गेल अछि। भक्त हृदय कवि लोकनि अपन दीनता ओ विवशताक चित्रण करैत त्रिताप सँ निवारण हेतु इश्वरक रूप, शील, गुण, धाम आदिक चित्रण करैत आयल छथि आ शरणागतिकेँ भक्तिक चरम सोपान मानैत छथि। मिथिलाक लोकक आस्तिक मानसिकता ओ धर्मभीरुता अत्यन्त प्रसिद्ध रहलनि अछि। ई सभ अपन समस्त लौकिक ओ पारलौकिक आकांक्षाक पूर्तिक सहजतम स्रोत इष्टेक पूजन, अर्चन, वन्दनादि नवधा भक्तिमे लागल रहैत छथि। यद्यपि होइत अछि ई मनस्तोषार्थ तथा स्वान्तः सुखाय तथापि भक्तकेँ अपन भगवानक प्रति पूर्ण भरोस रहैत छनि जे

-२-

ओ काहिओ ने कहिओ हुनक कुरुखक ग्रहण कऽ लेथिन। एहि क्रमेँ अजस्र भक्तिपरक गीतक रचना अति प्राचीने कालसँ होइत रहल अछि। सीताक जन्मभूमि ओ रामक वैवाहिक लीलाक स्थल होयबाक कारणेँ मिथिलाकेँ आदौसँ धर्मभूमि आ तीर्थक मान्यता रहलैक अछि। एहि ठाम भक्ति काव्य धारा निरन्तर प्रवाह बनल रहल अछि आ एखनो धरि ओ अप्रतिहत गतिऐ प्रवहमान अछि। एही प्रवाहकेँ श्री चौधरी गणपति, शारदा, सूर्य, कृष्ण, गंगा, काशी, राम-सीता सँग महेश, महादेव आदिक वन्दनापरक गीतक माध्यमे सम्पुष्ट कयलनि अछि।

पौराणिक मान्यताक अनुसार गणपति आदि देवता थिकाह, प्रथम पूज्य छथि तथा विघ्नविनाशक छथि। एही लोकमान्यताक अनुसरण करैत श्री चौधरी भक्ति गीतक आरम्भ गणेश वन्दनहिसँ कयलनि अछि। एहि गीतमे गजपतिक माता-पिता, वाहन, गुण समूहक विवरणक संगहि गणेशक सारस्वत-साधनाक मान्यताक अनुगायन भेल अछि यथा- मूस के रथ पर चढ़ल, मधुरप्रेमी, उदरसँ स्थूल शिव ओ पार्वतीक प्रिय पुत्र, आदि। अन्तत: कवि अपन एहि इष्टदेव मनोवांछित फलप्राप्तिक तथा अज्ञानान्धकारकेँ दूर करबाक वरदानक याचना कयलनि अछि। पद गेयधर्मी ओ लयाश्रित अछि।

दोसर पद शारदाक वन्दनासँ सम्बद्ध अछि। एहू गीतक प्रकृति पूर्वे गीत जकाँ अछि। एहूमे इष्ट देवी सरस्वतीक भूषण, आवरण, वाहन, स्वरूप आदिक सुष्ठु वर्णन भेल अछि जे भक्ति भावक उद्बोधक अछि।

'हे कृष्ण!' कवितामे देवकीनन्दन श्रीकृष्णक चरितक विभिन्न पक्षक उद्घाटन कयल गेल अछि जे भक्तिभावसम्पन्न तँ अछिये मुदा एहि कवितामे कविक मिथिलाक अधोगति प्रति चिन्तन ओ ताहिसँ त्राणक प्रति निष्ठाक अभिव्य भेल अछि जे हिनक राष्ट्रवादिताक प्रतीक अछि। क पद द्रष्टव्य अछि—

विस्मृत संस्कृति छरपय रहलि
करु त्राण सभक, आ करी नमन। हे कृष्ण
भक्ति परक मे स्वदेश चिन्तन सेहो कविताक अन्यतम
वैशिष्ट्य थिक।

'हे गङ्गे!' कवितामे गंगा अवतरणक पुराणोक्त कथा संक्षेपमे कहैत भरतक सेहो पावन नदीक प्रवाह मार्गकेँ रेखांकित कयल गेल अछि तँ 'हे काशी!' कवितामे मोक्षदायिनी काशीक गुण-गरिमाकेँ सहज-सरल शब्दावलीमे स्थापित कयल गेल अछि। 'राम अवध मे' उपालम्भपरक गीत अछि जाहिमे सीताक वनवासजन्य विरहगाथाक हेतुक मैथिल हृदयक चिन्तन स्थापित भेल अछि। 'हे जानकी!'मे सीताक जन्मसँ लऽ कऽ अग्नि परीक्षा धरिक कथाक संक्षेपिका विवृत कय सीताक शील, सौन्दर्य, औदार्य, ऐश्वर्य ओ बलिदानी प्रवृत्तिक उद्घाटन कय मिथिला गौरवक स्थापना कविक उद्देश्य बुझा जाइत अछि। तेँ कविक अभिभूत हृदयक घोषणा अछि जे अत्यन्त समीचीने अछि—

अहाँ त्याग के उपमान छी।
मिथिलाक गौरव शान छी॥

'हे साँई' कवितामे शिरडीक साँइ बाबाक महिमाक अनुगायन भेल अछि। सेहिमे शरणागति भक्तिक उत्कर्ष स्थापित भेल अ[illegible]
अन्तिम भक्ति पद 'हर हर महादेव' मैथिली शैव साहित्यक एक
गोट उत्तम रचना थिक जाहिमे साङ्ग सपरिवार शिव परिवारक झाँकी
संग भक्त हृदयक उल्लासक वर्णन भेल अछि।

वस्तुतः 'भक्ति गीत' खण्डक गीतावलीक आधार पर [illegible]
केँ विद्यापति परम्पराक भक्त कविक रूपमे प्रतिष्ठापित कय[illegible]
[illegible]कैत छथि जाहिमे युगानुरूप नव्यता ओ भव्यताक परि[illegible]
[illegible]पेक्षा नहि कयल जा सकैछ। हिनक ई गीत सभ मैथिली[illegible]
[illegible]क्त साहित्यक परम्परा प्रशंसित रचनाक रूपमे साहि[illegible]
[illegible]हिमे योगदान मानल जा सकैछ। अपरञ्च प्रसादगु[illegible]
[illegible]क भाषा, गेयधर्मी पदक अनुष्ठान ओ भक्ति भावस[illegible]
[illegible]दयकेँ आप्लावित करबामे समर्थ अछि आ मिथि[illegible]
[illegible]ाव्यक एकटा विशिष्ट अंश थिक।

-4-

'सिनेस'क दोसर खण्डक नामकरण 'लोकगीत' कयल गेल अछि। लोकगीत लोकसाहित्यक प्रभेद थिक जकर रचनाकार सामान्यतः अज्ञात होइत छथि। मुदा एहि खण्डमे अनुस्यूत पदावली सभक रचनाकार ज्ञात छथि, तेँ स्थूल रूपेँ एकरा सभकेँ लोकगीतक अपेक्षा 'गणगीत' किंवा गणकाव्य कहल जा सकैत अछि" जकर उपभोक्ता शास्त्रीयता रहित जनसामान्य होइत छथि आ रचनाकार एकर प्रणयन लोकशैलीमे कयल करैत छथि। एहि खण्डमे अनुस्यूत पदावलीमे किछु मुक्तक काव्य गेय अछि तँ किछु पाठ्य, किछु बाल कविता अछि तँ किछु लोकधुनि आश्रित गीत जाहिमे वर्ण्य विषयक विविधता अछि आ कविक स्वानुभूतिपूर्ण उद्गार अछि।

'आह्वान' कविता उद्बोधनपरक अछि। एहिमे कविक मातृभाषा प्रेम अत्यन्त सुष्ठु रूपेँ जाग्रत देखि पड़ैत छनि। मिथिला-मैथिलीक प्रति हिनक उद्गार एहि पद सभमे द्रष्टव्य अछि—

उठि जाउ आब भऽ गेल भोर
अछि आस लगा चकवा-चकोर
छथि कानि रहलि मैथिली अपन
पोछू हुनकर खसैत नोर ॥
इतिहासक गरिमा आ विभूति
नहि व्यर्थ करू ई समय, सुति
लिखि जाउ वाक् एहि पन्नामे
रँगि जाय भविष्य अरियर कचोर ॥

मातृभूमि आ मातृभाषाक प्रति अनन्य अनुरागक निदर्शन एहि कविताक ध्येय अछि।

'हाथी अगाड़, आ घोड़ा अगाड़' एवं 'मास-बेराक झगड़ा' बाल कविता थिक तँ 'गीत', 'एवं कतऽ कुकायल छी हे राधा' कवितामे विप्रलम्भ शृंगारक मनोरम दृश्यावली चित्रित भेल अछि, 'आएल वसन्त'मे संयोग शृंगारक उद्दीपन विभाव मनमोहक अछि तँ मुन्चेश्वर गाथामे साम्प्रतिक छुपुजिया नेताक चरित्रक आभास भेटैत अछि। सोहरमे मिथिलाक ए[illegible] गीत प्रभेदक अनुकरण देखि पड़ैत अछि तँ 'प्रश्न रामसँ' मे [illegible]थिलाक धिया सीताक मर्यादाक संरक्षणमे अक्षम श्रीरामक प्रति [illegible] भावनाक आक्रोशमय अभिव्यक्ति भेल अछि। समग्रतामे [illegible]ऽ विविध भावधारासँ आप्लावित कविहृदयक रसमय [illegible]कित थिक जे पाठककेँ विविध रसमे आप्लावित करब[illegible]

- ? .

-5-

अन्तिम खण्ड 'काव्यधारा' मे सेहो विभिन्न भाव समन्वित कविता सभ अनुगुम्फित भेल अछि जाहिमे शृंगारो अछि तँ निर्वेदो, बाल्यमनक औत्सुक्यो अछि तँ वार्धक्यावस्थाक जीवन-दर्शनो, पलायनक विवशताक चित्र अछि तँ ग्राम्य जीवनक स्मृति सेहो, ठीका व्यवस्था पर व्यंग्यो अछि तँ जीवनक कटु-तिक्त अनुभवक यथार्थो, भामतीक कर्तव्यभावनाक स्मरणो अछि बिकानेरक यात्रा-वृत्तान्तक रिक्थो। कवि विकसित होइत गाम, सांस्कृतिक क्षरण, कुनाओ कालक गहमागहमी, आयुक क्रमिक क्षीणता, व्यापारवाद, कतोक यात्रा-प्रसंग, मैथिल-चरित्रक अधोगति, अर्थतंत्रक व्यापकता, टूटैत समाज, मशीनीकरणक कुप्रभाव, अतिवृष्टि जन्य समस्या, पर्यावरण प्रदूषण पर नियंत्रण, मेला-ठेला आदिक यथार्थपरक चित्र उपस्थापित कयलनि अछि जे सरजमिँ हिनका समकालीन कवि लोकनिमे पाङ्क्तेय बनयबामे सक्षम अछि। हिनक 'जलवायु परिवर्तन' कवितामे सत्साहित्यक दृष्टिपरक ई पाँती सभ हिनका उच्च कोटिक साधक ओ चिन्तक सिद्ध करैत छनि जे निरन्तर मानव मात्रक उत्थानक हेतु चिन्तनमे संलग्न छथि।

कविक किछु पाँती द्रष्टव्य—

मार कइलनि एकरा बात
आपन काज करैत रहू
गाछ-बिरीछ रोपैत रहू
धीरे धीरे
कम्म खर्च करैत रहू
पानि, वायु, पैसा-कैंचाक
साफ रखू घर-आङन
आ पृथ्वी परक पराग
गबैत रहू गीत
प्रकृतिक आङनक संगीत
मिलि कऽ करू सब काज
उठबैत रहू जलवायुक रक्षाक आवाज।

एहने पंक्ति सभ कान्तासम्मित तयोपदेशक रूप मे हिनक काव्यधाराकेँ श्रेष्ठता प्रदान कयने अछि। हमर आत्यन्तिक शुभकामना जे विवेकानन्द झा, श्री रवीन्द्र नारायण मिश्र, श्री राजकिशोर मिश्र, केदार नाथ चौधरी सदृशे प्रौढ़ावस्थामे मैथिली काव्य क्षेत्रमे पदार्पित ई मनीषी निरन्तर सक्रिय रहि मातृभाषाक उन्नयनमे लागल रहथि आ अखिल भारतीय यशस्विता प्राप्त करथि। वर्चस्व, राष्ट्र विमलो कुरुष्व। — योगानन्द झा

খপন মংতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

২.১০.ৰুমাৰ মনোজ কশ্যপ- নঘূকথা- সৌংদর্য প্রেম

ৰুমাৰ মনোজ কশ্যপ

নঘূকথা- সৌংদর্য প্রেম

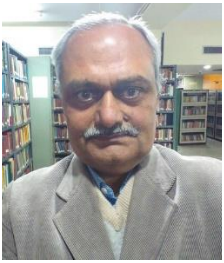
ও ওহি ঝমঙ্গন ভানসাৰিক গাছ তsৰ সাঁঝ ঠাৰি ৰঁজে নিত্য খাৰিঁ কs ঠাঢ় ভs সামনে ফ্লৈট কে ৰাঁনকনী কে এক টক নিহাৰয। দেৰ-সৰেঁৰ নগভগ ওহি কান একটা নৰযৌৰনা খনিংদ্য সুংদৰী ৰাঁনকনী মে খাৰঁয - ধোখন কপড়া পসাৰয ৰা সূখন কপড়া সমেটয নেন ৰা এহনে সন কোনো কাজ হেতু .... এহি ৰাঁত সs মূদা নিফিক্র জে দূৰ সs কেযো ওকৰা নিহাৰি ৰহন ঠৈ। নৰযৌৰনা কে ৰাঁনকনী সs ঠনি গেনাক ৰাঁদো ও কতেক কান ওহিনা গাছ তsৰ ৰাঁনকনী দিস টকটকী নগেনে ঠাঢ় ৰহৈ .... ফেৰ খাপস ঠনি জাঙ্গ। ও ওহি নৰযৌৰনা কে নে জনৈত ঠৈ খা নে কহিযো খামনে-সামনে ভেন ঠৈ। ৰঁস ওহিনা ওকৰ খপ্রতিম সৌংদর্য ওকৰা মোহিত খা ৰিস্মিত কেনে ঠৈ খা ও ৰিঁন্ব খাযাস ৰিঁন্ব নাগা নিত্য সাযং কান

ओहि गाछ तऽर सऽ नरयौरनाक एक झनक पारिँ तृप्त... निश्चिंत घर घूरि जाय। कतेको मास सऽ ई प्रक्रिया अनररत चलैत रहलै ... ने कनेको कम्म ने रेँसी!

ओहि दिन घटित एकटा छोट-छीन सन घटना मुदा अप्रत्याशित परिणाम मे परिणत भऽ गेलै .... नरयौरना राँनकनी मे कथू सऽ ठेस लागि मुँहेँ भरि खसि पड़लै। देखिते एकर मुँह सऽ टीस रहरेलै आ हाथ अनचोके आगू रहि गेल रहै जेना ओ लऽगे मे होइ आ ई ओकरा समहारि नेतै! मुदा दोसरे पल नरयौरना के उठि कऽ ठाढ़ हेबाँ नेन कोनो सहारा के टटोलैत देखि अबाके नहिं सून्न पड़ि गेल! मोन सूर-सूमान भऽ गेल रहै! फेर रिँन्न कोनो रिनम्रँ केने ओकर डेग अनायासे आपस घूरि गेल रहै साइत फेर कहियो ओतऽ घूरि कऽ नहिं एबाँक संकल्प लहित! ओ नरयौरना कोनो घटना-दुर्घटना सऽ अनभिज्ञ अपन काज मे निमग्न! मुदा गाछ परहक चिड़ै-चुनमुन्नीक कलरर ध्वनि कान फाड़ने छलै!

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२.११.ৰবীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ- সীমাক ওহি পাৰ (ধ ৰারাহিক উপন্যাস)

ৰবীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ

সীমাক ওহি পাৰ (ধাৰারাহিক উপন্যাস)

হমৰ সসুৰ স্বৰ্গীয় গণেশ ঝা (পণ্ডৌল ডীহটোল)ক স্মৃতিমে, সাদৰ সস্নেহ সমৰ্পিত!

-21-

মৰ্ঙ্কদপুৰ সহৰক অপন ইতিহাস অছি । এতএ এক সঁ এক ৰাজা ভেলাহ । পঢ়াই-লিখাই,নৃত্য-সংগীতমে এহিঠামক লোক

মাহিৰ ছন । রঠাসভক রিশেষ ধ্যান ৰাখন জাওক,কাৰণ এহিঠামক জনসংখ্যা ৰঁহুত কম ছন। মহাকানক চেতৌনীক ৰাঁদ হমৰ কান ঠাড় ভেন । ৰঁহুত মোসকিনসঁ নিশাসঁ জান ছোড়া কএ হম ভোৰে-ভোৰ মহাকানক মংদিৰক কৰোষ্টমে ৰঁনন গসণ্ন পহুঁচি গেনহুঁ । ওহিঠাম হমৰা জ্যোতিষীজী,হুনক পত্নী রিমনা ভেষ্টনীহ। ও সভ হমৰা দেখি ৰঁহুত প্রসন্ন ৰহথি । কহএ নগনাহ-

"হমসভ কতেক নিহোৰা কেনহুঁ, কতেক মনেনহুঁ জে অহাঁ কতহু নহি জাগ, হমসভ আৰঁ ৰূঁঢ় ভএ গেন ছী, হমৰাসভক সেৱা কৰ্ত্ত মদা অহাঁকেঁ নিশাক সংগে তেহন নে ৰমনহুঁ জে কিছু সুধ-রূধ নহি ৰহন । আৰঁ আৰিঁএ কএ কী হোএত? হমৰা সভকেঁ অপন কিছু নহি অছি, দেহো নহি।"

"সে কোনা ভএ সকৈত ছৈক?"

"সএহ সত্য ছৈক রৌআ । মহাকানক মহিমা অপৰংপাৰ ছনি ।"

"কী কেনা ভেনৈক, সে তঁ ৰূঁঝিঐক?"

"কী কৰৱৈঁ ৰূঁঝি কএ?"

"হম এতেক দূৰসঁ এহী নেন আএন ছী ।"

"ভনে মহাকানক শৰণমে গেন ছনহুঁ । ওতহি ঠনি জাউ। অপনে সভষ্টা ৰূঁঝি জেৱৈঁক।"

𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒹𑒿 𑒅𑒠𑒰𑒮 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒧𑒼𑒢𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒭𑓂𑒙 𑒦𑒹𑒪 । 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒃𑒋 𑒏𑒲 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒯𑒳𑒿 ? 𑒖𑒞𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒲 𑒩𑒯𑒮𑓂𑒨𑒏 𑒢𑒫 𑒬𑒵𑓀𑒐𑒪𑒰 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒦𑒋 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 । 𑒯𑒧 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒪𑒏 𑒧𑓀𑒠𑒱𑒩 𑒠𑒱𑒮 𑒣𑒻𑒩𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒩𑒮𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒏𑒻𑒏 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒹𑒪𑒰𑒯 । 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒞𑒯𑒱 𑒮𑒦 𑒔𑒱𑒏𑒩𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪↓-

“𑒂𑒅, 𑒂𑒅, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒌𑒪 𑒧𑒾𑒏𑒰𑒣𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 ।"- 𑒯𑒧 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒮𑒦𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒍𑒞𑒯𑒱 𑒚𑒧𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 ।

"𑒏𑒲 𑒮𑒼𑒔𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲?"

𑒆𑒣𑒩𑒮𑒿 𑒁𑒫𑒰𑒖 𑒂𑒋𑒪 ।

"𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒹 𑒕𑒲 𑒂 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒕𑒼𑒛𑓃 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒲?"

" 𑒥𑒹𑒩𑒱-𑒥𑒹𑒩𑒱 𑒄 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱? 𑒯𑒧 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒪 𑒕𑒲 । 𑒯𑒧 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒣𑒕𑒼𑒛𑓃 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲 ।"

"𑒞𑒐𑒢?"

"𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒮𑒿 𑒅𑒢𑒭𑓂𑒙-𑒣𑒢𑒭𑓂𑒙 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒹𑒍 𑒣𑒕𑒼𑒛𑓃 𑒏𑒋 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻𑒏।"

"𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒥𑒳𑒗𑒥 𑒯𑒧𑒩 𑒫𑒬𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।" 𑒮𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒱𑒞𑒯𑒱 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒰𑒪 𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒚𑒯𑒰𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒪𑒰𑒯-

"𑒞𑒐𑒢 𑒢𑒲𑒏𑒮𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒱𑒋 𑒪𑒋𑒯 । "

মহাকাল সে ৰাঁজি লুপ্ত ভএ গেলাহ । মহাকালকেঁ জাগতে এহিঠাম ঘটিত ঘটনাসভ এক-এক কএ সামনে আৰঁএ লাগল ।

-22-

মুকুংদপুৰক একটা ছোট গামমে জ্যোতিষীজী আ ৰিমলাক হম একমাত্র সংতান ছলহুঁ । ৰঁহুত প্রেমসঁ ও সভ হমৰ শিক্ষা দেলাহ। পঢ়াগ সমাপ্ত হোগতহি হম ৰাজাক হিঠাম নৌকৰী লাগি গেল। ৰাজাক একমাত্র ৰেঁটী ছল নিশা। জেহনে দেখৰাঁমে সুংদৰ ,তেহনে ৱিনম্র ব্যৱহাৰ । নগৰেঁ হি কৰৈত জে ও ৰাজপৰিৱাৰক অছি । ৰাজা-ৰানী অপন একমাত্র সংতানক হেতু সভতৰহক সুৱিধাক খ্যাঁৰ নগওনে ৰহৈত ছলাহ । কোনো তৰহক ৰোক-টোক নহি । জে চাহত নিশা সে ৱুঁমুঁ ৰাজাজ ো ভএ গেল। ৰঁহুত দুলাৰসঁ নিশা পালন গেলীহ। ৰাজা- ানী কৰৰোঁ কী কৰিতথি? নাখ প্রযাস কেলথি ৰেঁটা নহি ভেলনি । তখন জে ভগৱান দেলখিন তাহীসঁ সংতোষ কেলাহ ।

কহৱী ছৈক জে কোনো ৱস্তু একহিসাৰেঁসঁ নীক হোগত ছৈক। ৰাজা-ৰানী অপন একমাত্র সংতান হেতু সুখ-সু ৱিধা জুটৱৈত ৰহলথি। এতৰাঁ ধৰি তঁ ঠীক ছল । মুদা ও সভ ওকৰ জিদ্দক আগূ অনুচিত মাঁগ সেহো মানৈত গেলাহ । জঁ ওকৰা মোনমে কিছু ৰাঁত আএল তঁ কোনো হালতিমে হেৰাঁক চাহী ,চাহে পৰিণাম জে হোগক। একতৰফা দুলাৰসঁ ও জিদ্দী ভএ গেলি ।

राजाक ओहिठाम हम काज प्रारंभ केलहुँ । शुरूमे किछु बुझएमे नहि अबैत छल । हमर काज मुख्य रूपसँ महारानीक देखभाल करब छल । जनकर महलक देखभालक जिम्मेदारी हमरा देल गेल । सैकड़ों कर्मचारी ओतए महारानीक सुख-सुविधाक व्यवस्थामे लागल छल। हमरा जे काज देल जाइत से हम मनोयोग पूर्वक करी कारण हमरा कोनो आओर साधन नहि छल । नौकरी करब एकटा अनिवार्यता छल ।

हम नित्य भोरे काजपर जाइ । हमर हाकिम छलाह - श्यामा ओ राजमहलक प्रमुख व्यवस्थापक छलाह । श्यामक संगे जनकर पुत्र शरद सेहो कहिओ-काल आबैत जाइत छलाह। ओहि समयमे शरद हमर पिताक गुरुकुलमे गणितक विद्यार्थी छलाह । पढ़ाइ-लिखाइक पद्धति आइ-कालिहसँ अलग छल । क रेर जे विद्यार्थी अबैत से पूरा शिक्षा लेलाक बादे ओतएसँ जाइत। ताहि हेतु ओकरा सभप्रकारक सुविधा देब राजाक जिम्मा होइत छल । शरद पढ़ाइमे नीक करए लागल । ताहिसँ प्रसन्न भए ज्योतिषीजी ओकर नामे छात्रवृत्तिक जोगार हेतु राजा लग प्रस्ताव पठओलाह। राजा ज्योतिषीजीकेँ बजओलखिन आ शरदक बारेमे सभ बातक जानकारी लेलाह। जनका मोनमे शरदसँ भेंट करबाक उत्सुकता भेलनि । ओ गुरुकुलमे समाद देलखिन जे शरदकेँ अगिला मंगल दिन भोरे दरबारमे आनल जाए । राजाज्ञा छल । जनका एहेन छलनि,से अएलाह।

संयोगसँ हमहूँ ओहीठाम किछु काजसँ गेल रही । निशा आ रानी सेहो सभामे उपस्थित रहथि । ओना सामान्यतः ओ सभ राज्यसभासँ फराके रहैत छलीह मुदा ओहिदिन राजा स्वयं

ৗনকোসভকেঁ ৰ্জওনে ৰহথি। শৰদক প্ৰতিভাক সমাচাৰ দূৰ-দূৰ ধৰি পসৰি গেন ছন। ও নগাতাৰ ঋপন কৌশনেক পৰিচয দৈত ৰহৈত ছনাহ জাহি কাৰণসঁ ৰাজা সেহো প্ৰভাৰিত ভেনথি ৗনকাসঁ ভেঁট কৰৰ্াক জিজ্ঞাসা ভেননি। শৰদকেঁ ৰাজসভামে ঋৰ্তিহি নিশাক ধ্যান ৗনকাপৰ গেননি। শৰদ জতৰেঁ পঢ়ৰ্াম তেজগৰ ছনাহ ততৰেঁ সুন্নৰ। পহিনে ভেঁটমে নিশাকেঁ   ঋাকৰ্ষিত কএ নেনথি।

ৰাজা ৗনকাসঁ ৰ্ঢ়ীকান ধৰি গপ্প কৰৈত ৰহনাহ। ৗনকা ৰ্াৰেমে তৰহ-তৰহক জানকাৰী নৈত ৰহনাহ। ঋঁতমে নিশা ৗনকা কানমে কিছু কহনখিন । ৰাজা হঁসএ নগনাহ। ঋসনমে নিশা চাহৈত ছনী জে শৰদ ৰাজমহনমে নৌকৰী কৰথি মুদা তৎকোন ৗ সংভৰ নহি ছন কাৰণ শৰদক শিক্ষা ঋখন চনিএ ৰহন ছন। নিশা ঋড়ি গেনখিন। হাৰি কএ ৰাজা শৰদক পিতা শ্যামকেঁ ঋপন মহনমে ভেঁট কৰৰ্াক হেতু ৰ্জওনথি। ৰাজাক ৰ্াত নহি মানৰ্াক কোনো প্ৰশ্নে নহি ছন। শ্যাম তৈযাৰ ভ গেনাহ। ৰ্ীচক ৰস্তা নিকানন গেন জাহিসঁ শৰদক পঢ়াগও চনৈত ৰহনি ঋা ৰাজাক গচ্ছোক সম্মান ভএ জানি । ৰাজাক গচ্ছা কী,ঋসনমে তঁ নিশাক জিদ্দ ছন জকৰা ঋাগূ ৰাজাক কোনো তৰ্ক নহি চনৈত ছন।

তয ৗ ভেন জে দিনভৰি ও গসঞ্চন জেনা জাগত ছথি সে জাগতে ৰহতাহ। সাঁঝমে ৰাজমহান ঋওতাহ ঋা ঘংটা-দুঘংটা নিশাকেঁ পঢ়ৰ্ামে মদতি কৰতাহ। ৗ কাজ শুৰু তঁ ভএ গেন মুদা নিশা শৰদকেঁ কৈক দিন কোনো-কোনো ৰ্হন্না ৰ্না কএ

ততেক দেৰী কএ দেখি জে ণনকা অপন ঘৰ ৱাপস জাএবঁ মোযকিন ভএ জাএ । তখন ও কী কৰিতথি? ওতহি ৰাজমহনেমে ণনকা একটা কোঠৰী দএ দেন গেন। ওহীমে ৰহি জাথি । শৰদ এযগৰ কোনা ৰহিতথি । তেঁ ণনক পিতা যেহো ণনকে ংগে ৰাজমহনেমে ৰহএ নগনাহ ।

ৰাজাক এতেক নগীচমে ৰহবাঁমে ণনকা ডৰ হোন । কাৰণ জঁ কোনো বাঁতপৰ ও বিঁগড়ি গেনাহ তঁ জানো জা যকৈত ছন । নগমে ৰহনাপৰ এহন যংভাৱনা বঁঢ়ি গেন ছন । মুদা কৰিতথি কী ? নিশ্চা ৰাজাক দ্বনাৰু বেঁটী । ণনকা কে ৰোক-টোক কৰৈত? জখন মোন হোনি শৰদকেঁ বঁজা নেথি আ ওকৰাযংগে ৰংগ-ৰভয কৰৈত ৰহিতথি । জখন ও গযক্বন চনি জাগত তঁ হমৰা বঁজা নেথি । হম দিনভৰি ণনকে নগ কিছু-কিছু কৰৈত ৰহী । ৰাজা-ৰানীকেঁ এ্ৰ যভ পতা ৰহনি। ণনকৰ জাযূযযভ যদিখন হমৰাযভক পছোড় কৰৈত ৰহৈত ছন আ ৰাজা-ৰানীকেঁ যূচনা দৈত ৰহৈত ছন।

-23-

কানচক্র তেহন ঘূমন জে মণ্ডদপ্বৰক আস্তিত্বে যংকটমে পড়ি গেন । যংপূৰ্ণ অংতৰিক্ষ ৰাৰংবাঁৰ হিনি ৰহন ন । মহাপ্রনযক দৃশ্য ভ৫৯পন্ন ভএ গেন ছন । দেখিতহি-দেখিতহি বঁণত জোৰ অন্হড় আএন । যৌঁমে মণ্ডদপ্বৰমে হৰৱিঁৰড়ো মচি গেন। জকৰে দেখূ,যএহ ভাগি ৰহন ছন। অন্হড়কযংগে বৰ্ষা যে জোৰ পক ়নে ছন । দেখিতে-দেখিতে চাৰুকাত পানি ভৰি গেন । নোকযভ

ত্রাহিমাম, ত্রাহিমাম কএ ৰহন ছনাহ ম্বদা ককৰো,কতহু সসৰৰাঁক ৰ্র্যোঁত নহি ছন । হানতি ততেক খৰাপ ভএ গেন জে একহি সহৰমে একঠামসঁ দোসৰ ঠাম জেৰাঁ হেতু নাওক কাজ পড়এ নাগন । কৈক দিন ধৰি এহি প্রনযকাৰী দৃশ্যক খঁ হেৰাঁক কোনো নক্ষণ নহি ছন। ম্বণ্ডদপ্বৰমে নোক সভ এহন ৰিচিত্র দৃশ্য পহিনে নহি দেখনে ৰহথি । হম ৰাজমহনমে খাএন ৰহী সে ৰাপস নহি জা সকনহুঁ । শৰদ কিছু কাজসঁ ৰাঁহৰ গেন ৰহথ সে ঘূৰন নহি ৰহথি। জখন খন্দড় খাএন তঁ গসণ্ডনমে কিনাস চনি ৰহন ছন। ৰিদ্যার্থীসভ যত্র-তত্র ভসিখা গেন ।

জ্যোতিষী জী খা হুনকৰ পত্নী ৰিমনা মহাকানক মঁদিৰ দিস ভাগন ৰহথি,ম্বদা সে মহাকানকেঁ মঁজূৰ হোনি তখন নে? ও সভ কতএ গেনাহ,কী ভেননি কিছু পতা নহি চনি সকন। পতা নগৰিঁতো কে ? এহি তৰহেঁ প্রনযকাৰী খন্দড় খা র্ষাসঁ সোঁসে সহৰ ৰঁহি গেন। ৰাজমহানকেঁ ৰঁচেৰাঁক সভ প্রযাস ব্যর্থ চনি গেন ।

সহৰক ৰীচমে পাকড়িক গাছ ছন । খন্দড়মে ও জড়িসঁ উখড়ি জহাঁ-তহাঁ ফেকা গেন। নগাতাৰ ৰর্ষাসঁ ম্বণ্ডদ ূৰ সহৰ নিপত্তা ভএ গেন । কতহু কিছু নহি ৰাঁচন । এ একটা সঁযোগে ছন জে পাকড়ি গাছ খন্দড়মে দহাগত কেনা-নে-কেন হমৰ গাম নগ পহুঁচি গেন । এহি প্রনযক চঠ দিব্যনোকমে সেহো ভেন । হেৰেঁক ৰহৈক । কোনো মাম্বনী কাণ্ড তঁ ৰহৈক নহি জে খঁঠা দেন জাগত। মহাকান হান-চান নেৰঁএ ৰিদা ভেনাহ । সভক

ध्यान ओना ज्ञानकेपर छलनि कारण ओ कखन कोन पनग्नी नेताह आ केम्हर प्रलय भऽ जाएत तकर कोन ठेकान?

ओहि प्रलयमे उधिआगत, खसैत-पड़ैत पाकड़िक गाछ मौजपुर आ नखनपुरक सीमापर जा कऽ अड़कि गेल। मण्डपुर सहरक कतेको जीव-जन्तु ओही गाछक संगे ठलि आएल । आओर जे आएल से आएल कतेको लोकक आत्मा सेहो ओही गाछपर अड़कल छल ,मुक्त नहि भऽ सकल छल,सेहो सभ ओहि गाछक डारिसभ पर लटकल रहि गेल । के ककरा मुक्त करैत? तेहन भारी प्रलय भेल जे ककरो पिण्डदानो नहि भऽ सकल । अनकर कोन कथा, ज्योतिषीजी आ ज्ञानकर पत्नी सेहो ओही गाछक डारिपर भुखल-पिआसल पड़ल छलाह ।

संयोगसँ महाकालक ध्यान पाकड़िक गाछपर पड़लनि।

"की बात अछि, अहाँ बड्ड परेसान छी ।"- पाकड़ि गाछकेँ अपसिआँत देखि महाकाल बजलाह ।

" जहिआसँ मण्डपुरमे प्रलय भेल हम घुमिए रहल छ । कतहु ठौर नहि भेटल । जेना-तेना मौजपुर लग ठह ि गेलहुँ। तखनसँ ओहिना छी। हमर जे हाल भेल अछि से अहाँ देखिए रहल छी । अहाँसँ की झाँपल अछि । "

"चिंता नहि करू । जहिना विनाश देखलिऐक अछि, तहिना सृजनो देखबैक । -से कहि महाकाल विलुप्त भऽ गेलाह।

आश्चर्यक गप्प थिक जे एतेक संझारातमे पाकड़िक गाछ बँचि गेल आ मौजपुरक अनुकूल वातावरणमे फेरसँ हरिआ गेल।

-24-

कहल जाइत अछि जे समय कैकटा समस्याक इलाज स्वयं कए दैत अछि । समय बितलापर कतेक बात बातसभ बिसरा जाइत अछि । लोक नव-नव कल्पनाक सृजनमे व्यस्त ए जाइत अछि । सएह एतऽ भेल । पाकड़िक गाछ आ ओहिपर बैसल तमाम जीव-जन्तुसभ अपन दुखसभ बिसरि जीवनक व्योंतमे लागि गेल। स्वामी कोनो एसगरे तँ रहथि नहि,ओहि ाछपर कतेको आत्मा नष्टकल छल । सभ कोनो-ने-कोनो रूपमे मौजपुर आ आसपासक गाममे जन्म लेलाह ।

महाकालक चक्र आगू घूमल ।

पाकड़ि गाछ लग बैसले-बैसल हमरा पूर्व जन मक इतिहासक जानकारी भेटैत । हम एहि बातसँ आश्वस्त भेलहु ँ जे ज्योतिषीजी आ हुनक पत्नी विमला हमर पूर्व जन्मक माता-पिता छथि । हुनकासभक पिण्डदान करबाक हेतु हम ग ा प्रस्थान केलहुँ। ताहि समय बड्ड बर्दास्त गेल छल । गया जेबाक हेतु बड्ड बात साधन भए गेल छल । हवाइ जहाजक तँ ओतए अंतरराष्ट्रीय अड्डा भए गेल छल । रेलगाड़ी,बस सँ सेहो बड्ड

বাস যাত্রীসভ ওতএ অপন পূর্বজক পিণ্ডদানক হেতু অবৈত ছথি
।

হম গয়া বিদা ভেলহুঁ । কোনা জাএব গয়া? হম ড্র সোচিতে বহী কি মহাকালক স্বর সুনবামে আএল-

" হদ ভএ গেল । অহাঁকেঁ কোন পাঁচ হাথক দেহ অছি জকর চিংতা কএ রহল ছী ।

"তখন?"

"তখন কী? হমরে সংগে চলূ ।"

"জে আজ্ঞা।''

হম মহাকালক সংগে কিছুএ কালমে গয়া পহুঁচি গেলহুঁ। মোনোয়ঁ রেংসী তেজ হিনকর চালি ছল ।

"আব কী সোচি রহল ছী?"

"কী কহূ । হম তঁ গুম্ম ছী ।"

মহাকাল ঠহাকা পাড়এ লগলাহ । কহৈত ছথি-

‘‘আওব জে হোএ মুদা অহাঁ ছী বেংস রমলগব লোক । "

"এহিমে হঁসবাক কোন গপ্প ভেলৈক? হম তঁ পাকড়িক গাছ আ তাহিপব বৈসল সুগ্গাকেঁ এতএ দেখি পরেসান ছী আ অহাঁ ঠহাকা পাড়ি রহল ছী । "

হমৰ মহাকানক সঁগ ঠঠাকেঁ পাকড়িক গাছ ৰঁদত ধ্যানসঁ স্বনৈত ৰহথি । কহৈত ছথি-

"হম তঁ শ্বহীঁক মদতি নেন শ্বাএন ছী । স্বগ্যাকেঁ শ্বহাঁক ৰঁদত ঠিঁতা ভেনৈক । কহএ নাগন তঁ যোচনহুঁ জে কিএক নে কিছু মদতি কৰী । শ্বাখিৰ হমৰ প্ৰৰান সঁগী ছনাহ জ্যোতিষীজী শ্বা শ্বহাঁ হমৰে কহনাপৰ দানকৰ পিঁডদান কৰৰাঁক হেতু শ্বাএন ছী ।"

“স্বগ্যো শ্বাএন ছথি? কতদ দেখা নহি ৰহন ছথি ।"

হম এতৰাঁ ৰাঁজনে ৰহী কি পাকড়িক গাছপৰ স্বগ্যা ষাঁয-ষাঁয কৰএ নগনাহ -"হম ৰৈঁসন-ৰৈঁসন ডৰিঁ ৰহন ছনহুঁ তঁ কন শ্বপন সঁবঁধীসঁ ভেঁষ্ট কৰৰাঁক হেতু ঠনি গেন ৰহী ।- স্বগ্যা ৰঁজনাহ।

"ও কে ছথি?"

"শ্বপনে বুঁঝি জেৰৈঁক । যে কহি স্বগ্যা ডড়ি গেনাহ । হম থাকি গেন ৰহী । পাকড়িক গাছ দিস ৰাঁত বুঁঝনাহ । কহৈত ছথি-

" কনী কান এতহি ছাহৰিমে স্বস্তা নিশ্ব । ফেৰ শ্বাগূক কাজ কৰৰঁ ।"

"এহি ৰৌদমে স্বগ্যা কতএ ঠনি গেনাহ?"

"ওকৰ যাসুৰ এতহি ঠৈক নে ।"-যে কহি ও হঁসএ নগনাহ।

हमरो ानका हँसैत देखि हँसा गेल ।

"कतअ ठैक ओकर सासुर?"

"अहूँकें खोध-रेंध करराक रँात आदति अछि ।- से कहि ओ हमरा दक्षिण दिस ससारा केलाह ।

-25-

गया पहुँचितहि ओहिठामक पंडासभकें आपसमे घोंघाउंज करैत देखनिऐक।

" ई हमर जजमान छथि । हिनकर कैक पुस्त हमरा ओहिठाम आरिं रहल छथि ।"-एकटा पंडा राँजल ।

"की राँत करैत छह । राँरा सभक रँटराँराक राँद ओ सभ हमरा सभक जजमान भअ गेल रहथि ।"-दोसर पंडा राँजल ।

"तूँ दुनूगोटे जानि-बूझि कअ झूठ राँजि रहल छह । सभ तँ हमर जजमान छथि। हिनकर पिता हमरे ओहिठाम आए रहथि। नहि रिश्वास होअ तँ खातामे देखि नएह ।"- ेसर पंडा राँजल । तीनूमे झगड़ा नहि फरिछाएत रहैक कि टीसनपर ठाढ़ दलाल सभ हाथमे नठ्ठ नेने दौड़ल ।

"तोरासभक नित्यक एएह लफड़ा रहैत छह । आग सभदिन हेतु एकरा खतम कअ दैत छिअह ।"-केओ दलाल राँजल आ लाठी नेने आगू रँढ़ल । पंडासभ एएह ने ओएह ने

ভাগল। দলানসভ ওকৰাসভকেঁ খিহাড়ি ৰহল ছল । এহি দৃশ্যকেঁ দেখি হম ওহিঠামসঁ ঘসকৰাঁক জোগাৰ মে ৰহী । তাৰঁতে মে একটা দলান হমৰ গষ্টা ধেলক ।

" কে ছী? আ কতএ সঁ আএলহঁ অছি?"-ও ৰজৈত অছি ।

হম কী কহিতিঐক? দিন-ৰাতি তঁ ও সভ ভূতেক কাজ কৰৈত ৰহৈত ছল । ওকৰা কিছু অখিআস ভেলৈক । হমৰ পৈৰ দিস দেখলক । হমৰ পৈৰ উলটৈল ছল । দেহক কোনো অত্ত - পত্তা নহি । ও ডৰা কএ ভাগল আ ভাগিতে ৰহি গেল ,ঘুৰি নহি তকলক । জাগত -জাগত পঁডাসভক ঘৰ লগ পহঁচল । তীনূপঁডা সৰদাৰ পঁডালগ খাতা খোললে ছলাহ । তীনূ খাতামে হ ৰ পূৰজক নাম ৰহনি । আৰঁ কী হোগত । সৰদাৰপঁডা কহলখিন জে হমহী এহি জজমানক কাজ কৰবঁ । হনকৰ আগু কেও কিছু নহি ৰাঁজি সকল । সৰদাৰ পঁডা হমৰা কহৈত ছথি-

"ও সভ অখন অনাড়ী ছৈক । হম অহাঁক পিঁডদান স্বযঁ কৰাএবঁ । মুদা খচা বেঁসী লাগত ।”

"কতেক লগতৈক?"-হম বজলহঁ ।

“এতএ পিণ্ডদান কোনো একঠাম হোগত ছৈক সে বাঁত নহি ছৈক । ষৌঁসে শহাৰমে ঠাম-ঠাম কতেকো স্থান চিহ্নিত কএল গেল অছি জতএ তৰহ-তৰহক মঁত্ৰ পঢ়ি-পঢ়ি মৃত ব্যক্তিক প্ৰেতযোনিসঁ মুক্তিকহেতু পিণ্ডদান কএল জাগত ছি।“

সৰদাৰপংডা এতবাঁ ৰাঁজনে ৰহথি কে দনান হাঁফৈত ওতএ পহুঁচন। সৰদাৰ পণ্ডাকেঁ হমৰাসঁ গপ্প কৰৈত দেখি ও ঠিকৰন -

"ভাগু, ভাগু।"

"কী ভেনৈক?"

" দেখি নহি ৰহন ছিঐক জে হমৰা পৃছি ৰহন ছী?"

"ফৰিছা কএ ৰাঁজহ। ৱুঁমৌখন নহি ৱুঁমাৰাঁহ।"

" অহাঁ সাফে সঠিআ গেনহুঁ। দেখৈত নহি ছিঐক জে একৰ পৈৰ ঙনটৈন ছৈক? দেহক কতহু খতা-পতা নহি ছৈক ? ঙ্গ তঁ সাক্ষাত প্ৰেত অছি।"

সে সুনিতহি সৰদাৰ পংডা ভাগন। ও ভাগিএ ৰহন ছন কি কহি নহি কহাঁসঁ একটা সাঁঢ় ঠিকৰৈত-ভোকৰৈত ও ৰা সামনেমে অৰিঁ গেন। সাঁঢ় সৰদাৰপণ্ডাকেঁ ঙঠা কএ পটকি দেনক। ওকৰা দাঁতী নাগি গেনৈক। আসপাস নোকসভ অৰিঁ গেন। ও তীনূ পংডা সেহো অৰিঁ গেন।

" ঙ্গ অছিও ৰহুত দুষ্ট। দিন-ৰাতি ৰৈমানীমে নাগন ৰহৈত অছি। নএহ অাৰঁ, ভোগহ।"-একটা পংডা ৰাঁজন।

" একৰ কোন দোষ? হমহীসভ নে একৰা মৌকা দেনিঐক। আপসমে ফৰিছা নিতহুঁ তখন এনা থোড়ে হোগত।"-দোসৰ পংডা ৰাঁজন।

"ৰাঁচি গেলহুঁ । এহিমে তঁ ৰঁড় নফড়া ঠৈক ।"-তেসৰ পঁডা ৰাঁজল ।

অহাঁসভ কেহন লোকসভ ছী । পহিনে হিনকৰ গলাজক ওৰিঅান কৰু, ফেৰ ঘমৰথন কৰৈত ৰহৰঁ ।"-ওহিঠাম উপস্থিত ভীড়মে সঁ কেও ৰাঁজল ।

লোকসভ সৰদাৰপঁডাকেঁ উঠাপুঠা কএ ঘৰ পহুঁচা দেলক।

তাৰেঁ হমহুঁ ওতএ পহুঁচি গেলহুঁ । ওতএ সৃগ্যা পহিনেসঁ পহুঁচল ৰহথি।

"অহাঁ কখন অএলহুঁ?"-হম পুছলিঐক ।

"অহাঁকেঁ তঁ পাকড়ি ভাগ কহলহি ছল ।“

"নহি মোন পড়ি ৰহল অছি । অহীঁ কহি দিঅ।"

“এ হমৰ মাসুৰক লোক ছথি । "

সৃগ্যাক ৰাঁত সুনি কএ হমৰা অাওৰ কিছু নহি ফুৰাএল।

অপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

পদ্য

३.১.ডা. জিযর্ডৰ ৰহমান জাফৰী-ঞ্জ পৰ্যাপ্ত নহি ছন/ ৰঁত্ত প্ৰযাসৰত

३.২.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ-দনিদ্দৰ

३.३.সঁতোষ ৎুমাৰ ৰায 'ৰঁস্টোহী'- খেতক ঋাৰি পৰ

২.১.ডা. জিযর্ডৰ ৰহমান জাফৰী-ৠ পর্যাপ্ত নহি ছন/ ৰ্ঁগত প্ৰযাসৰত

ডা. জিযউৰ ৰহমান জাফৰী-ও পর্যাপ্ত নহি ছল/ ৰঁ৭ত প্রযাসৰত

১

ও পর্যাপ্ত নহি ছল

৭নকা নগ সবঁ কিছু ছলনি
ৰূপ, সৌন্দর্য, নানিত্য
শৈনী, আৱাজ
ধ্বনি, সংগীত
হাঁ জননতংত্র নহি ছল
আ ৰঁস এহি অন্নপস্থিতিক কাৰণেঁ
ওকৰ সবঁ কিছু ৰঁনবঁ
ফীকা পড়ি গেন ছল
এহি সমস্ত স্থিতি মে
জে ৭নকা নগ ৰাখন গেন ছলনি
মেন ফীমেন সেঁ পৃথক
দোসৰ কে কানম মেঁ...

২

ৰঁ৭ত প্রযাসৰত

ও কহিযো ডাক্টৰ নগ নহি গেনীহ

ও কহিয়ো ঠেক নহি কেলক

অপন ব্লেড প্রেশৰ

ওকৰা কোনো জৰুৰত নহি ছলৈক

খালী পেট পৰ

ঠীনীক গেঁসট কৰারঁএ লেল

হুনকা কোনো রিশ্রাম স্থল নহি ছললি

জাড়, গর্মী, রষ্মা

ওহী গাছক নীচাঁ কাটি লৈত ছলীহ

কহিয়ো খাঁসী নহি ভেললি

মৌসম কহিয়ো হুনকা পৰ অপন রচস্ব নহি দেখৌলক

ও আদিরাসী মহিলাক

পালন-পোষণ নহি ভেল

কোনো ঠা সেঠক ঘৰ

রন ভূমি নদী

এ সভ ওকৰ দিন-ৰাতি ছল

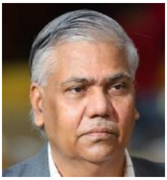
এ সরঁটা ওকৰ ব্রহ্মাংড ছল...

-গ্রাম/ পোসট - মাফী, রাযা - অস্থরান, জিলা নালংদা রিঁহাৰ 803107

9934847941

অপন মংতর্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.২.ৰাজ কিশোৰ মিশ্র-দনিদ্দৰ

ৰাজ কিশোৰ মিশ্র

দনিদ্দৰ

জী র্ণ ঞ্চৰতা পৰ চেফৰী কতেকো ,
ঠা ম-ঠা ম ওকৰ ধো তী ফা ঙ্গৈন,
দৰি দ্রতা ক খ্বচ্ছি ঠি ত্র ৰঁনা ওন,
খো পড়ী ক চা ৰ পৰ পল্লী স্না ঙ্গৈন।

দা না ৰিঁ ন্ব ওকৰ ডেকঠী মে ,
চ্চৃচ্ছে ঙধি খ্বা ৰহন চ্চৈ খ্বদহন,
খ্বহা ঙ-ভা ও কে জৰনহি ৰিঁ না ,
ভ২ ৰহনৈক খ্বচ্ছি ৰা রণ-দহন।

ঠি ড়ৈ স্নেহো ৰিঁ চ্চনে হো এত,
কি চ্চৃও ত২ খ্বন্নক দা না ,
হো এত নে ঙপা স্নন, কঁঠতৰ,
ৰা ম্বন ককৰো স্না না ।

ভূখন পশ্ম পগহা তো ড়ি ক'
চৰি ক' খ্বাএন হো এত ঘা স,
ম্বদা দনি দ্দৰ কে নি জগ্বতে,

অাগযো ভেন হেতৈক ডপা ঘা।

ওকৰ ৰাঁ ড়ী পৰ কৰঁজা কেনকৈ,
গা মক দনা ন, মহা জন,
চক্ৰবৃদ্ধি ৰেঁখাজক চক্ৰব্যূহ,
ডঠেনকৈ খো পড়ী ক ঝা ঝন।

ৰাঁ চন চৈ ওকৰ দেহক ঠঠৰী ,
অা' দৰি দ্ৰতা ক অভি শা প,
ঘো নি ত সূখন ,পাঁ জৰ পঠকন,
অঁতড়ী মে ৰূঁভুক্ষা কে রি না প।

অন্ন তঁ এখনো ডপজনে হো এত,
ম্বদা নি ৰঘন ওক্কৰ অ৬না ,
কো ন-কো ন দৰৰঁজ্জে নি কঘি জা গত চ্ছথি ,
নি ন্ত দেরি অন্নপূৰ্ণা ?

ৰঁজা ৰৰা দ অা অর্থ-ব্যবস্থা ,
ওকৰ অপন চৈ দা ও-পেঁঠ,
ধন-ৰংঠক অা' দনা ন ঘপি শুে ,
স্থা র্থ ঘি দ্ধি নেন কতেকো মেঠ ।

অর্থ-তংত্ৰক কো নো দ্বর্ঘটনা মে ,
পঘৰন ওকৰ চৈ অস্থি ,নি ধ্বৰ,
হস্তী ঠি ৰঁৰৈত অর্থ-পি শা চ ঘভ,

যো নি ত পী ৱৈত ব্রুঁষি মধ্ব-মধ্ুৰ।

খো পড়ী ক টো টেক ষ্টুটি পৰ,
অঠি টৈকা -ষ্টুক্ৰক ষড্যংত্র ,ঠী ঠ ,
অপৰা ধী যঁ না গন ৰক্ত-দা গ
দৰি দ্রতা ক ৰঁনন ও যি ষ্ক-পী ঠ।

দনি দৰা কে তঁ ভ২ ঠুকন ঠৈ,
ধন যঁ যম্মো হন-মা ৰণ-ঙঠা টৈন,
কহনথি ন জো তশী -'নহি নক্ষী -যো গ,
নে দেখৰেঁ ম্বহথৰি পো খৰি আ-পা টৈন। '

ঙদা য ডী হ পৰ ৰৈযন অঠি ভূখক ৰেঁতা ন,
দী নতা ক ফ্ুটৈন অঠি ওতএ ৰেঁয পতা ন ।

অস্বি -পিং জৰ পৰ জি নগী ক ম্বৰ্দা ,
ঙঘনে জা ৰহন অঠি ,
ভূখক অগ্নি যঁ ঙঠন ধ্বআঁ কে,
যুঁঘনে জা ৰহন অঠি ।

পূৰ্ব-জন্মক পা প ব্রুঁঝঅও
কি অপন নি ষ্ফন কৰ্ম?ৰ্ম
কি ভা গক দো খ ব্রুঁষি নি অও,
আকি অৰ্থতংত্র পৰ শৰ্ম?

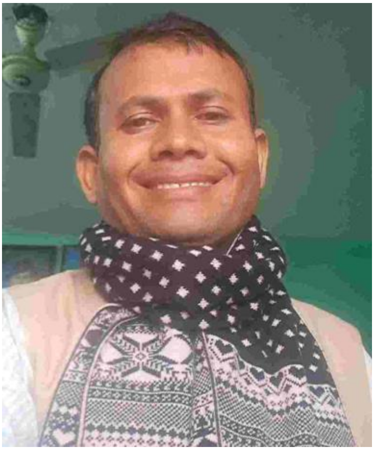
ঠংঠা এন ঠূন্হা , ঝমা ন তমনা ,
কো নো ঋৰ্থ-ৰ্থ ৰঁধি কক ৰঁনন শি কা ৰ,
ঘৰক ষ্টংষ্টন কেৰাঁ ড় কঽ ৰহনে ঋঠি ,
দৰি দ্ৰতা ক স্বংদৰ ষিং গা ৰ৷

ভূখ নহি ঋঠি ককৰো গ্বনো ম,
জী ত নহি মকনা হ ঞ্চ্ৰক্ষ-ৰা ম৷

তঁ, কী কৰতৈক দনি দৰা হা ?
ৰুঁভুক্ষা নেন ত' মমা ন নৃপ-ৰংক,
ন্যা য কৰথু জগ-ভা গ্য-ৰি ধা তা ,
দী ন পৰ কি এ ভূখক ঋাদঙ্ক ?

ঋপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ৷**

২.২.সংতোষ ঞ্চমাৰ ৰায 'ৰঁগৌহী'- খেতক ঋাৰি পৰ

𑒮𑓀𑒞𑒼𑒭 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒩𑒰𑒨 '𑒫𑒿𑒑𑒾𑒯𑒲'

𑒐𑒹𑒞𑒏 𑒂𑒩𑒱 𑒣𑒩

𑒐𑒹𑒞𑒱𑒯𑒩 𑒐𑒹𑒞𑒏 𑒂𑒩𑒱 𑒣𑒩 𑒣𑒛𑒪 𑒁𑒕𑒱
𑒐𑒹𑒞 𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱
𑒫𑒩𑒐𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻
𑒫𑒰𑒿𑒛𑒪 𑒫𑒱𑒿𑒨𑒰 𑒮𑒳𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻
𑒩𑒾𑒠𑒲 𑒯𑒼𑒨𑒞𑒻 𑒁𑒑 𑒫𑒹𑒿𑒩 ।

𑒂𑒪𑒴 𑒁𑒑 𑒫𑒹𑒿𑒩 𑒔𑒰𑒪𑒲𑒮 𑒕𑒻
𑒣𑓂𑒨𑒰𑒖 𑒣𑒔𑒰𑒮 𑒙𑒻𑒣 𑒑𑒹𑒪𑒻
𑒮𑒦 𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲
𑒠𑒰𑒧 𑒔𑒜𑒪 𑒕𑒻
𑒐𑒹𑒞𑒱𑒯𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱
𑒡𑒱𑒨𑒰𑒣𑒳𑒞𑒰 𑒏𑒲 𑒐𑒹𑒞𑒻 𑒁𑒑 𑒫𑒹𑒿𑒩 ।

দৰৈৰ ফাটি গেল ছৈ খেত মে
ৰ্নোকিয়া রিঁয়া, ট্রৈক্টৰ, জন কেৰ
দাম ঊপৰ নহি হেতৈ
ৰঁৰখা-বৃঁন্নী কেৰ নাম নহি ছৈ
ধৰতী মায পিযাসল ৰহতীহ স্বগ রেঁৰ।

ঠিৰৈ-ঠূনম্বন পিযাসলে ৰহতৈ
পোখৈৰ মে মাছ কোনা জিতৈ
দেখিনিহাৰ নহি কিযো ছৈ
খেতিহৰ মৰনৈ কি জিযৈ ছৈ
স্বঠিযা পৰ জেরেঁ কৰতৈ স্বগ রেঁৰ।

স্বপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

